

LA FENÊTRE OUVERTE
ORGANE DU CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE
DU PERSONNEL DE LA CAISSE GÉNÉRALE D'ÉPARGNE
ET DE RETRAITE

CONTENTS

- I. - LITTÉRATURE : Éditoriale spéciale 2
- II. - UN MÉMOIRE de Jules Frédéric 5
- III. - PÉDAGOGIE : un journal tout pédagogique pour tous 5
- IV. - LES MANIFESTATIONS de l'Éducation et de l'Enseignement 7
- V. - ÉTUDES : l'Exposition de 1945 10
- VI. - ARTS : l'Art et la Littérature 11
- VII. - PÉDAGOGIE 12
- VIII. - LA FENÊTRE OUVERTE 13

OP DEN UITKIJK

ORGANA VAN DE VERENIGING
VOOR KUNST EN KENNIS VAN HET PERSONEEL
DER ALGEMEENE SPAAR- EN LIFRENTKAS

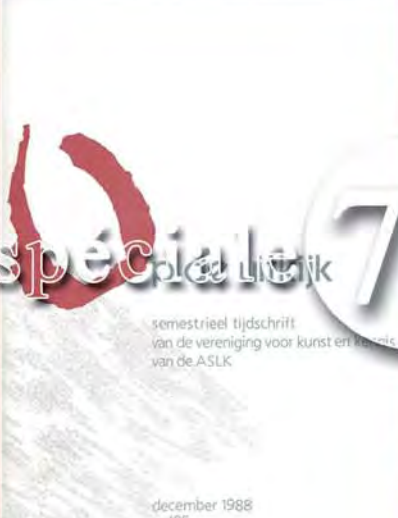
nr. 1 Maart 1946.

INHOUD

- Der Verantwoording 2
- Toespraak : Dr. Meerman Jules Frédéric 5
- VOORREDE : Inzichten van een Scheids-
Kantteekening bij een vol-
gende opvoering door "De
Uitkijker" 6
- LEZINGEN : de oudere Sids 8
- UITZIEK : Maurice RAVEL, een Fransch
Pianist 10
- LEZEN- en SCHILDEREN : Krentel 12
- BOEKBEWERTING 13

LA FENÊTRE OUVERTE
ORGANE DU CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE
C.G.E.R.

ASL.K.
ORGANA VAN DE VERENIGING VOOR KUNST EN KENNIS
OP DE UITKIJK

MA&ZINE

OP DE UITKIJK • LA FENÊTRE OUVERTE

2012

Speciale uitgave ter gelegenheid van
het 70-jarig bestaan van de Kring

Edition spéciale à l'occasion du
70ème anniversaire du Cercle

KRING VOOR KUNST EN KENNIS
Culturele Vereniging van BNP Paribas Fortis

CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE
Association Culturelle de BNP Paribas Fortis

Inhoud ■ Sommaire

Voorwoord: De Kring voor Kunst en Kennis al 70 jaar op de uitkijk	5
Préface: 70 ans de Cercle d'Art et d'Etude et de 'Fenêtre Ouverte'	6
In Memoriam Raoul Maelstaf	7

VAN VROEGER ... ■ D'ANTAN ...

1950: Une nouvelle section est née	12
1952: Ons tweede lustrum	15
1952: Comment s'imprime notre revue ? / Hoe wordt ons tijdschrift gedrukt ?	16
1952: Film – Raoul Maelstaf	20
1960–1961: Nederlandse voordrachten	24
1968–1970: Doorbraak van de poppenfilm – Raoul Maelstaf	26
1977: Prikken	32
1977: ZZZZ	34
1979: Klas 'Op de uitkijk'	35
1979: 2022	36
1984: Poëziewedstrijd	38
1985: A propos de cent	40
1985: De 100ste Op de uitkijk	43
1988: Poëzieavond	46
1990: Cartoonale	47
1992: In de marge van vijftig jaar Kunst en Kennis	49
1992: Gaanderij – foto: Willy Welvis / poëzie: Ilde	50

... EN NU ■ ... ACTUELLEMENT

Signé Georges Robert	54
Dany Rega	58
Er stond een vaasje – Nadine Clopterop	65
Zing, merel, zing – Nadine Clopterop	66
Wie is Julienne Verhas ?	67
Heule 1111-2011 – Hendrik Verschatse	71
La drague – Jean-Pierre Bolan	74
De Loire – Ronny Van Pottelberghe en Anne-Marie Vanden Broucke	75
La vie est faite pour vivre à deux – Pascale Decloedt	76
L'amour à l'infinif – Pascale Decloedt	77
Le bonheur – Pascale Decloedt	78
Love is – Pascale Decloedt	79
Onze fotografen / Nos photographes	80

Caen en Mûr-de-Bretagne – Felix & Sonja	102
Kunst en Kennis in Normandië en Bretagne – Maan	104
Découverte de la Bretagne – Nadine De Greve	105
Mûr-de-Bretagne – Annick Godichal	106
Voetbal ! Een feest ! – Manfred	107
En de prijs is ... – Manfred	108
Bal de minuit – Jean-Pierre Bolan	109
Un nouveau livre de Josiane Wintquin	110
Sheriff Mimisch par Michel Matray	111
De ballade van heer Halewijn verstript – Piet Kasso	112
De cultuurreis - Annick Heynderickx	116
Event 70	118

De artikels en de illustraties verbinden alleen de auteurs. Voor overname dient toestemming te worden gevraagd.
 Les articles et les illustrations n'engagent que leurs auteurs. Toute reproduction des textes et illustrations, même partielle, est interdite sauf autorisation expresse des auteurs ou des ayants droit.

Verantwoordelijke uitgevers / Editeurs responsables: Camille Renson & Hilde Silverans
 Secretariaat: Kring voor Kunst en Kennis van BNP Paribas Fortis, Warandeborg 3, 1000 Brussel
 Secrétariat : Cercle d'Art et d'Etude de BNP Paribas Fortis, Montagne du Parc 3, 1000 Bruxelles.

De Kring voor Kunst en Kennis, al 70 jaar op de uitkijk !

“Wachter, wat is er van den nacht”?

Met deze intrigerende vraag - titel van “een lied des tijds” uit 1847 van Isaïc da Costa - opende het allereerste nummer van *Op de Uitkijk*, het *Orgaan van de Vereeniging der Algemeene Spaar- en Lijfrentekas*.

In het donkere oorlogsjaar 1942 betekende het zoveel als *Wat is er gebeurd? Hoe staan de zaken?*
En inderdaad, er viel wat te melden.

In de schoot van de toen reeds dertigjarige Sportkring had zich een aantal kunstschilders verzameld. Een eerste tentoonstelling kwam er snel in de *fumoir* van *de Kas*.

Meteen was de eerste afdeling gestart en weldra volgden Foto, Toneel, Voordrachten, Letterkunde, Studiën. En zoals de Sportkring zich toelegde op de gezondheid van het lichaam, zo ijverde de Kunstkring voortaan voor de ontplooiing van de geest.

In het eerste nummer van het blad dat we nu ons magazine noemen, voel je naast de vastberadenheid van de pioniers ook de twijfel en de onzekerheid:

We durven het aan een tijdschrift uit te geven. Alweer een tijdschrift zult U zeggen en U zult zich afvragen: Zal het gedijen? Het lot ervan ligt in uw handen, het zal zijn zoals U het maken zult.

De tijd spoedde heen.

Banken versmolten, hun namen zijn vergaan,
maar *Op de Uitkijk* ...

Ook *Schilders en Beeldhouwers*, de allereerste afdeling bleef bestaan. *Foto* werd *Foto-Toerisme*, de *Muziekafdeling* nam een hoge vlucht. *Verzamelaars* zochten en vonden mekaar, *Discofilie* en *Videothek* draaiden op volle toeren. Het trauma veroorzaakt door de afbraak van *Bibliotheek ASLK* leidde tot het ontstaan van de afdeling *Bibliotheek* van de Kring. Multimedia manifesteerden zich, *PC-Users* verenigden zich en stambomen werden opgezet in de afdeling *Genealogie*. In 2011 mochten we nog een nieuwe afdeling verwelkomen. *Scrapbooking*, klein maar fijn, is de jongste aanwinst van *Kunst en Kennis*.

De gestencilde A4-tjes uit de jaren veertig groeiden uit tot de stevige magazines van vandaag. Dit feestelijk nummer wil met woord en beeld een evocatie brengen van zeventig jaar emotie en creativiteit, van kunst en van kennis, gedeeld met collega's, van ASLK tot BNP Paribas Fortis.

Het wil het antwoord zijn op de vraag van toen die we ons steeds zijn blijven stellen:

“Wachter, wat is er van den nacht”?

HILDE SILVERANS
N-secretaris

70 ans de Cercle d'Art et d'Etude et de 'Fenêtre Ouverte'

Sous l'occupation, en 1942, quelques amis membres du personnel de la CGER fondèrent au sein du Cercle Sportif une section de peinture. En décembre de la même année ils organisèrent au fumoir de *la Caisse* une première exposition. C'était, sans être péjoratif, une collection de tableaux d'amateurs avec les qualités et les défauts que cela peut impliquer. Mais c'était un point de départ.

D'autres sections furent créées : photo, dramatiques, littérature française et flamande, étude économique, sociale et administrative.

Le Cercle d'Art et d'Etude était formé et bénéficiait de l'appui sans conditions de la Direction. Cours, conférences, spectacles furent organisés avec des succès divers.

Le 15 octobre 1950, à la demande d'Octave Pirlet et de Louis Boets, le Comité du CAE décide la création d'une section musicale au sein du Cercle.

Certaines de nos sections ont évolué : notre toute première section les *Peintres* s'est adjointe les sculpteurs, *Photo* est devenu *Photo-Tourisme*, il y a aussi *la Discophilie*, *la Bibliothèque* qui nous fut léguée au départ de la Bibliothèque de la CGER, *la Section Musicale avec l'Harmonie*, *la Chorale*, *la Symphonie et le Combo*, *la Vidéotheque*, *PC Club*, *Collections*, *Multimedia*, *Midi-Shows*, *Généalogie*, et celle qui vient de naître le *Scrapbooking*. Un Cercle dynamique se doit d'être en perpétuelle évolution.

A la libération, le Comité de l'époque décide la publication d'un bulletin du Cercle de manière à conserver le contact avec les membres et à entretenir parmi eux la curiosité pour l'art et la culture. Pauvre petit bulletin de valeur très inégale paraissant ô combien irrégulièrement.

En 1947 notre bulletin se transforme en revue imprimée, 'La Fenêtre Ouverte' prend allure, à l'époque elle doit paraître au moins quatre fois par an !

Les années ont passé.

Les banques se sont succédées, mais La Fenêtre est toujours restée ouverte !

Et notre revue a continué son chemin au long des 70 années qui se sont écoulées avec le même succès et la participation enthousiaste et talentueuse de nos membres.

C'est une certitude que nos membres ont du talent : peintres, sculpteurs, dessinateurs, photographes, écrivains, musiciens: quel vivier !

Notre grand espoir c'est de pouvoir tous ensemble fêter encore de nombreux anniversaires de notre Cercle d'Art et d'Etude.

CAMILLE RENSON
Secrétaire F

In Memoriam Raoul Maelstaf

3 oktober 1919 - 25 januari 2012

Hij was: 'De man die Vlaanderen de animatiefilm liet kennen'.

Zo tekent Willy Magiels hem in zijn *In Memoriam* in het tijdschrift *Film* nr 93/2012.

Zo kende men hem in zijn metropool en in filmhuis Klappei maar ook ver daarbuiten. Hij was de man die essays, artikels en kritieken schreef over de 7de kunst, de initiatiefnemer van de jaarlijkse uitreiking van de *Prijs voor de Sociale Film*, de gangmaker en vriend van animatiecineast Raoul Servais, de organisator van de eerste animatiefestivals in Vlaanderen en nog veel meer.

De cinema was van jongs af aan Raouls geliefkoosde pleisterplaats, de 7de kunst bis - want zo had hij het animatiefilmgenre gedoopt - zijn grote liefde.

Dat mochten ook wij ervaren in onze vereniging. Hij had het land gediend tijdens de Tweede Wereldoorlog en kwam als veteraan bij ASLK terecht waar in die donkere tijden iets hoopvol was ontstaan. Het heette *Kring voor Kunst en Kennis*.

Zijn eerste artikel in *Op de Uitkijk* vinden we terug in 1952 en is getiteld - hoe kan het ook anders - *Film*. Als eerbetoon laten we u in dit nummer kennis maken met zijn eigenwijze visie op het toenmalig nieuw expressiemiddel dat in sneltempo de wereld veroverde.

Eveneens in 1952 zag *Cineclub Selecta* het levenslicht als afdeling van de Kring. Uiteraard was Raoul er de promotor van. Filmclub Selecta was de eerste bedrijfsfilmclub van het land. Het stimuleren van de filmkritische zin, de programmering van waardevolle langspeelfilms en het bevorderen van de nationale productie waren de vooropgezette doelen. De *rookzaal* fungeerde

als filmzaal. (Nog geen vuiltje aan de lucht *in illo tempore*).

Het volgende decennium stortte hij zich op de animatiefilm. *Op de Uitkijk* kreeg in 1968 de primeur van *De animatiefilm in België na 1940*, een studie die nadien in het Nederlands, het Frans en het Engels werd uitgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel in de reeks *Teksten en Documenten* nummer 261-262 van juli-augustus 1970.

Een hartig staaltje daarvan vindt u eveneens in dit magazine onder de titel *Doorbraak van de poppenfilm na 1945*.

Maar Raoul kennen we niet alleen als autoriteit op het domein van de film, hij hield van elke kunstvorm, groot en klein en was van alle cultuurmarkten thuis. Zijn rusteloze geest ging voortdurend op ontdekkings- en ontginningstocht. Decennia lang schuimde hij als redactiesecretaris van ons tijdschrift *Op de Uitkijk* de diensten en directies van Spaar- en Lijfrentekas af op zoek naar schrijf- en ander publiceerbaar talent, daarbij niet gehinderd door enige vorm van gêne tegenover een pas aangeworven regiment van uitsluitend vrouwelijke mechanografen, bvb. noch door het toe te passen personeelsreglement in verband met het betreden van gebouwen en lokalen van de bank. In de jaren tachtig veroverde hij met zijn initiatieven zelfs de culturele clubs van de Nationale Bank en het Gemeentekrediet van België. Er werden gezamenlijke dichtbundels uitgegeven, poëzieavonden georganiseerd, literaire wedstrijden uitgeschreven. Hij sprak beeldhouwer

Tom Frantzen aan en liet hem voor de gelegenheid een Pegasus ontwerpen. Kind aan huis bij de familie Frantzen, Dumoulin, Pirlet (en ongetwijfeld nog meer markante families en kunstenaars uit de CGER-stal) wist hij die als geen ander in te zetten tot nut van 't algemeen en van *zijn* Kring voor Kunst en Kennis in het bijzonder.

Beste Raoul,

De tijd spoedde heen en voor je het wist stond ook voor jou het pensioen voor de deur. Je had niet eens je wilde haardos afgezworen, noch je non-conformistische outfit afgelegd.

Het was voor jou wel even schrikken geweest toen dat stelletje 'jonge Turken' en 'Dolle Mina's' (je had ze in de sixties zelf binnen gehaald) je een stapje opzij deden zetten en nogal resoluut het roer van de *Uitkijk* overnamen. We konden niet wachten met het uitpakken van onze

nieuwe ideeën, technieken en mogelijkheden. We waren halverwege de jaren tachtig en in de Kas en de Kring diende alles zich nog altijd mooi en veelbelovend aan.

*En langs het tuinpad van mijn vader
Zag ik de hoge bomen staan
Ik was een kind en wist niet beter
Dan dat het nooit voorbij zou gaan...*

De oudstrijder in jou zocht nieuwe uitdagingen. En aangezien er in ons eerbiedwaardig instituut ten tijde van je vertrek nog geen vereniging van gepensioneerden bestond, was het streefdoel gauw gevonden: je stichtte in afwachting prompt een nieuwe afdeling voor hen in de schoot van Kunst en Kennis. Moest kunnen. Wie zou jou, vechter voor volk, vaderland én Kring zulks durven te weigeren? Je springerige geest kende immers rust noch duur. Ook de medewerkers van de *Europese Vereniging van Gepensioneerden van Spaarkassen en Financiële Instellingen* zullen zich dit opmerkelijk trekje van je persoonlijkheid blijven herinneren.

Dit jaar zouden we je interviewen want je mocht niet ontbreken in de jubileumuitgave ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van CAE-KKK. Het liep anders dan gepland, beste Raoul, maar ontbreken doe je geenszins in het buitenbeentje dat we van deze aflevering van ODU/FO wilden maken. Jouw naam loopt er

doorheen en blijft de niet te negeren oranje-rode draad door de wonderbaarlijke geschiedenis ASLK - Kunst en Kennis van de 20ste eeuw.

'Hij was bijzonder en heeft genoten' lazen we bovenaan op het bericht van kennisgeving van je heengaan. Van dat bijzondere mochten wij deelgenoot zijn en hebben we genoten. We willen je er postuum ook nog bijzonder voor bedanken.

Ziezo, dappere krijger, geniet jij dan mateloos van de zevende en alle andere schone kunsten. Ik durf te wedden dat je er middelerwijl al een aantal nieuwe hebt uitgevonden. Promoot ze en geniet eindeloos. Niet in de hemel of ander hiernamaals, niet in het Alles en niet in het Niets, maar op de plek die jou het meest interessant en avontuurlijk leek: die mysterieuze 'eeuwige jachtvelden'...

Tot later, tot (op de uit) kijk,

HILDE

*Come, fill the Cup, and in the Fire of Spring
The Winter Garment of Repentance fling:
The Bird of Time has but a little way
To fly - and Lo! The Bird is on the Wing.*

Omar Khayyam

Piet Vervaeke: Rails

LA FENÊTRE OUVERTE
ORGANE DU CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE
DU PERSONNEL DE LA CASSE GÉNÉRALE DÉPARTEMENT
ET DE RETRAITE

CONTENTS

- 1 - L'ÉTATISTE à travers les siècles page 1
- 22 - LE MOULIN à farine page 15
- 23 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 24 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 25 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 26 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 27 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 28 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 29 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 30 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 31 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15
- 32 - LES MOULINS à eau à travers les siècles page 15

OP DEN UITKIJK

ORGANA VAN DE VERENIGING
VOOR KUNST EN KENNIS VAN HET PERSONEEL
DER ALGEMEENE SPAAR- EN LIPFONDENKASSA

INHOUD

Der Vereniging
Deelname : In Maurits Jansen 2

AVOND : Inhoud van een avond
van de Vereniging van de
algemeene spaar- en lipfondenkassa
"De Fenêtre".

AVOND : De roete bij de
Kassa : Maurits Jansen, een Fransch
Dichtschrijver 10

AVOND : en de Vereniging van de
algemeene spaar- en lipfondenkassa 12

AVOND : 13

LA FENÊTRE OUVERTE
ORGANE DU CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE
C.G.E.R.

AS.L.K.
ORGAN VAN DE VERENIGING VOOR KUNST EN KENNIS

OP DE UITKIJK

La Fenêtre Ouverte
58
Op de Uitkijk

La Fenêtre Ouverte

Op de Uitkijk

60
JUNI 1967 JUNI

La Fenêtre Ouverte
Op de Uitkijk

La Fenêtre Ouverte
Op de Uitkijk

Op de Uitkijk
La Fenêtre Ouverte

OP DE UITKIJK
ORGAN VAN DE VERENIGING VOOR KUNST EN KENNIS
VAN DE ASLK.

JANUARI 1975
NUMMER 73

op de uitkijk

OP DE UITKIJK

MEI 1981

OP DE UITKIJK

OP DE UITKIJK

NUMMER 92

op de uitkijk

DECEMBER 1985

La Fenêtre Ouverte

Op de Uitkijk

la fenêtre ouverte

100

Op de uitkijk

la fenêtre ouverte

1988

Dis... parle-moi des eximants

50

La Fenêtre Ouverte
50e anniversaire
du Cercle d'Art et d'Étude

Op de uitkijk

SAVON... EVIZINI
VYSILANI
ZACINA
1997
HOD

Nummer
116
Juli 1995

VAN VROEGER ...

D'ANTAN ...

1950

UNE NOUVELLE SECTION EST NÉE !

★ ★ ★

On en parlait depuis longtemps. Mais, jusqu'à ce jour, les longues prestations auxquelles nous sommes tenus ne nous avaient pas permis de créer, au sein du Cercle d'Art, une section d'étude.

Aujourd'hui, c'est chose faite et le choix de la dénomination de notre Cercle se trouve pleinement justifié : « Cercle d'Art et d'Etude ».

En encourageant la création de cette section, le Conseil d'Administration de la Caisse d'Epargne a montré que sa sollicitude s'étendait non seulement au bien-être physique et au délassement de son personnel, mais aussi au relèvement de son niveau intellectuel.

Un comité provisoire a été constitué : nos amis Nélis, Lecomte et Loones ont été désignés pour en faire partie.

Nous espérons que nos membres s'inscriront nombreux à cette nouvelle section et que de nouveaux camarades viendront se joindre à nous.

Certains diront : « Encore une nouvelle section ! A quels besoins répond-elle ? » Nous allons essayer de répondre, en quelques mots, à cette question.

La section d'Etude se propose d'inviter, au cours du prochain hiver, des conférenciers qui viendront nous parler de sujets susceptibles de nous intéresser tous : le problème du logement et de l'urbanisme, celui de la sécurité sociale, les différents projets de pension, l'organisation rationnelle des grandes administrations, la mécanisation..... Notre tribune pourrait très bien être occupée par des historiens, des philosophes, des folkloristes, des savants.....

Ne voyez-vous pas, chers amis, rien qu'à l'énoncé de ces quelques sujets, tout l'intérêt de pareille initiative ?

Cela nous permettrait notamment de sortir quelque peu de notre vie administrative un peu étroite ; cela nous permettrait également de rattacher notre activité professionnelle à de nombreux sujets d'actualité que nous ignorons ou que nous négligeons parce que « extra muros ».

Nous avons tout à gagner à ces contacts avec l'extérieur. En effet, nous sommes fréquemment appelés à appliquer des décisions prises entièrement en dehors de nous, par les différents services ministériels.

Ces décisions, quand elles nous intéressent, nous devrions faire en sorte qu'elles soient prises, de plus en plus, avec la participation de la Caisse d'Épargne; celle-ci pourrait être utilement représentée dans les commissions chargées de l'étude et de la préparation de certaines lois : pensions, logements, prêts agricoles, prêts hypothécaires, etc.

Il semble logique que des techniciens, qui ont une certaine expérience de ces choses, donnent leur avis quant aux possibilités d'application des textes légaux et notamment des arrêtés d'exécution.

Pour ce faire, nous devons connaître ce qui se passe autour de nous; c'est pourquoi nous devons convier à notre tribune les auteurs de projets de lois qui nous intéressent au premier chef. Ce faisant, nous pouvons faire valoir nos observations et ainsi établir une meilleure collaboration entre le législatif et les organes d'exécution.

Si les études économiques, sociales et administratives doivent constituer l'activité principale de notre section, il n'en reste pas moins vrai que nous pouvons aussi, de temps à autre, rompre entièrement avec l'administration pour nous attacher à des sujets plus particuliers. Ceux-ci non plus ne manquent pas. Pour les camarades aimant l'histoire, la géographie, le folklore, la science pure, la philosophie, nous trouverons aussi des sujets intéressants et des conférenciers qui les leur feront aimer davantage.

Dans ce domaine extra-administratif, il est bien entendu que nous n'avons aucune cause particulière à défendre. Il n'entre pas dans nos intentions de faire un effort quelconque pour entraîner qui que ce soit dans des chemins préétablis. Tout ce que nous visons, c'est de créer de plus grandes possibilités de rapprochement et de meilleure compréhension entre tous les agents de notre Institution, quelle que soit leur idéologie philosophique, politique ou religieuse.

Nous nous proposons également d'organiser, en dehors de ces conférences, des réunions plus intimes où l'un de nous ferait un court exposé sur un sujet qui lui tient particulièrement à cœur, exposé suivi d'un échange de vues qui développerait, chez les participants, certaines qualités indispensables à tout homme : savoir parler en public sans pour cela être un orateur, savoir écouter ce qu'un autre dit, avoir une opinion sur ce qui vient d'être dit; il est parfois bon de ne pas penser comme tout le monde, d'oser le dire et d'avoir l'occasion de le dire.

En conclusion, chers amis, nous vous demandons de venir nombreux nous épauler, car nous savons que la tâche que nous venons d'entreprendre est ardue; elle exige la collaboration de toutes les bonnes volontés pour mettre sur pied et faire vivre les différentes sous-sections que nous nous proposons de créer.

Il faut que tout soit organisé au cours des prochains mois pour que le dispositif soit en place pour l'hiver afin que la machine démarre sans trop de heurts.

Certes, il est des agents, chez nous comme partout, qui ont une méfiance instinctive à l'égard de toute initiative d'où qu'elle vienne. Faut-il leur rappeler que la

Direction n'exerce aucun droit de regard sur la rédaction de notre revue qui offre ainsi à chacun la possibilité de s'exprimer librement, sans censure préalable ; notre revue ouvre largement ses colonnes aux collaborateurs de la nouvelle section « Etude ».

LE COMITÉ.

N. B. — Les membres du Cercle qui désirent participer à l'activité de cette section ou simplement être invités aux conférences et aux causeries sont priés de se faire inscrire chez notre ami Raymond Lecomte, délégué.

OOK EEN VLAAMSE AFDELING « STUDIËN » ?

★ ★ ★

ONZE Franstalige vrienden hebben reeds vóór kort de oprichting aangekondigd van een afdeling « Studiën ». Hierboven stippelen zij in brede trekken hun programma uit. Een tweeledig doel wordt nagestreefd. In de eerste plaats, belangstelling wekken voor de sociale evolutie waarbij de Algemene Kas, uit de aard der zaak zelf, van zeer nabij betrokken is, en subsidiair, streven naar een verruiming van de algemene kennis ook op extra-administratief plan.

Vóór enige jaren bestond een soortgelijke Vlaamse afdeling, die, na een zeer enthousiast begin, allengerhand verkwijnende. Zo deze activiteit ten slotte helemaal uitgestorven is, dan was dit volstrekt niet te wijten aan een gemis aan belangstelling, doch veeleer aan het regime van intensieve arbeid dat wij nu reeds ettelijke jaren kennen en dat schier alle leven in onze vereniging ten dode opschreef.....

Is het nu niet het gepaste moment om deze tak van bedrijvigheid van onze vereniging opnieuw leven in te blazen ? Wie is bereid deze taak op zich te nemen ?

Belangstellenden kunnen zich in betrekking stellen met de H. Calbrecht of met de H. Nélis.

HET COMITÉ.

ONS TWEEDE LUSTRUM

★ ★ ★

Onze vereniging viert dit jaar haar tienjarig bestaan. Het is inderdaad in de loop van de maand December 1942 — in de somberste periode van de Duitse bezetting — dat enkele personeelsleden de idee opvatten enkele uren van hun vrije tijd af te knippen en gezamenlijk te besteden aan de ontwikkeling van hun artistieke gaven.

De idee won spoedig veld en de kring van belangstellenden werd verruimd met een andere groep van personeelsleden die zich meer bepaald interesseerden voor sociale, economische en administratieve wetenschappen. Aldus kwam onze vereniging tot stand onder haar huidige benaming.

In haar schoot werden verschillende afdelingen opgericht : pedagogiek, letterkunde, wetenschappen, teken- en schilderkunst, fotografie, toneel, en nog niet lang geleden, muziek. De meeste afdelingen hadden en hebben nog grote bedrijvigheid, andere hadden maar een kortstondig bestaan. In haar geheel beschouwd getuigt onze vereniging evenwel van een grote levenskracht. Ons orgaan is daarvan het sprekend bewijs.

Van het bescheiden gestencild blaadje, heeft het zich ontwikkeld tot een keurig verzorgde publicatie. Graag zouden wij het vaker en meer geregeld zien verschijnen, doch dit hangt goeddeels af van onze leden zelf, die ons immers kopij moeten bezorgen. Ten einde de kring van onze medewerkers te verruimen, hebben wij aan de secretaris de volgende rubrieksleiders toegevoegd :

HH. BLEVI, (N. K. O. P.) *opvoedkunde* ;
VAN IMPE (M.b.) *filosofie-wetenschappen* ;
KERCKHOVE (Bet. R.) *musicologie* ;
COOLEN (Mb) *letterkunde en humor* ;
VANDER PERRE (Sec. Gl.) *boekbespreking* ;
CAUWENBERGH (N. Ko. P.) *toneel* ;
VAN PASSEN (Voorb. L.) *schilderkunst* ;
DE MAN (G. B. A.) *fotografie* ;
MAELSTAF (N. K. O. P.) *film* ;
DEPEAUW (G. B. A.) *toerisme*.

1952

Comment s'imprime notre revue Hoe wordt ons tijdschrift gedrukt

★ ★

Nous dédions les photos ci-dessous à nos amis de l'imprimerie, qui, avec un matériel destiné à l'impression de textes administratifs, réussissent à donner à chaque numéro de La Fenêtre Ouverte un cachet agréable et artistique.

Onderstaande foto's publiceren wij ter ere van de jongens van onze drukkerij. Het strekt hun inderdaad tot eer dat zij, ofschoon slechts geoutilleerd voor het drukken van administratieve teksten, er niettemin in slagen aan ieder nummer van Op de Uitkijk een fraai en sierlijk uitzicht te geven.

La linotype

La composition du texte se fait à la linotype ; cette machine est munie d'un clavier, comme une machine à écrire ; elle coule chaque ligne du texte en un petit bloc de plomb. Gare aux fautes, toute la ligne (et parfois les suivantes) devra être recommencée !

★

De linotype

De tekst zelf wordt gezet met de linotype, die net als de schrijfmachine voorzien is van een toetsenbord. Deze machine zet een regel ineens en giet deze tot een loden blokje. Opgelet voor het zetjeilenduiveltje : is er een fout in de tekst geslopen dan moet de ganse regel en soms ook de volgende helemaal herbegonnen worden.

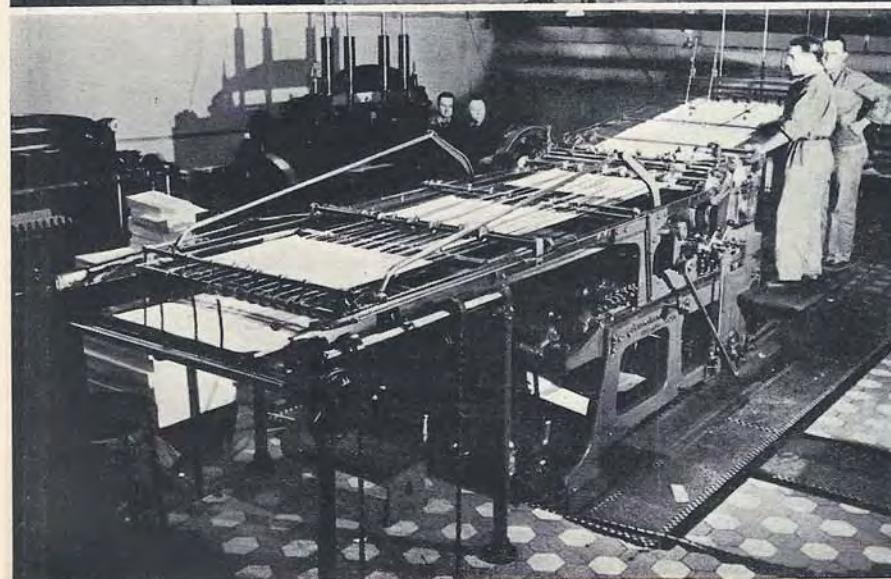
La mise en page

*Het opmaken der
pagina's*

L'imposition

De vormopmaking

L'impression

Het drukken

Les titres sont composés à la main (typographie); le metteur en page met les titres en place, assemble les lignes venant de la linotype, répartit les blancs. Selon le métier, le goût du metteur en page (et le matériel dont il dispose), la revue présentera un aspect lourd ou élégant.

De titels worden gezet met de hand door de typograaf. Deze plaatst de titels waar ze horen, schikt de door de zetmachine gegoten regels, verdeelt de spaties. Al naar gelang de bekwaamheid en de smaak van deze vakman, zal ons orgaan een sierlijk of een lomp uitzicht hebben.

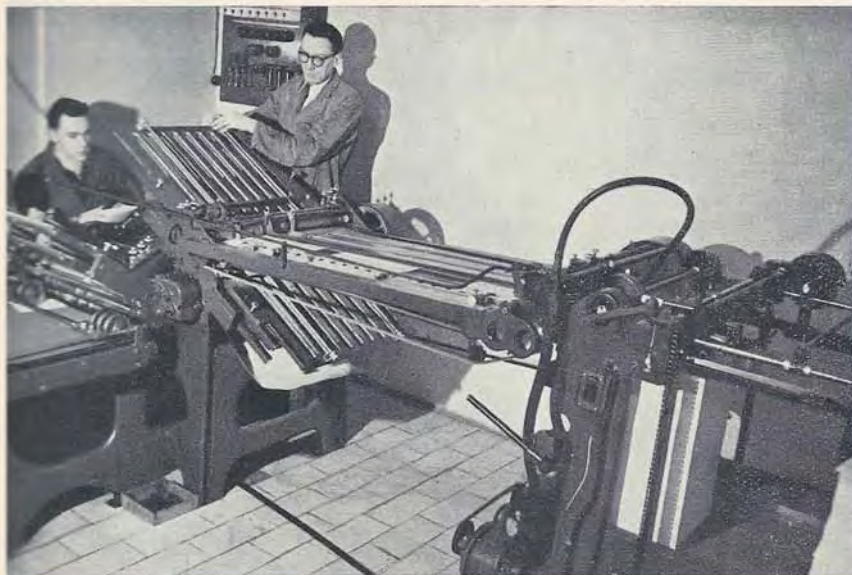
Pour que l'impression soit possible les pages groupées, suivant des règles établies, seront serrées dans des châssis en acier. La forme imposée et serrée est prête pour la mise sous presse. Pourvu que la page cinq ne précède pas la troisième ou la quatrième!

De verschillende pagina's worden volgens welbepaalde regels gegroepeerd, en in een stalen raam gevat. Hiermede zijn de vormen, waarmede kan gedrukt worden, persklaar. Als er nu maar geen pagina op een verkeerde plaats staat!

Le conducteur devra faire une préparation sérieuse avant d'entamer le tirage. Vous doutez-vous de la mise au point qu'exige la reproduction d'un cliché? Tel détail n'apparaît pas, tel coin donne une tache noire opaque. Mais le conducteur de la presse connaît son métier et en a l'orgueil... tout s'arrangera.

Met het drukken kan evenwel nog niet begonnen worden. Dit werk moet door de leider van de drukpers eerst nog grondig voorbereid worden. Wellicht heeft u zelfs geen flauw idee van hoe moeilijk het is een cliché netjes af te drukken: hier dient een hele zwarte vlek weggewerkt; daar is een detail dat nog beter moet uitkomen. Maar ook de leider van de drukpers kent de knepen van 't vak: hij zorgt er wel voor dat alles voor mekaar komt.

Le pliage

Le tirage terminé chaque feuille sera pliée donnant ainsi naissance au cahier.

Het vouwen

Ieder bedrukt vel wordt nu in afzonderlijke boekjes gevouwen.

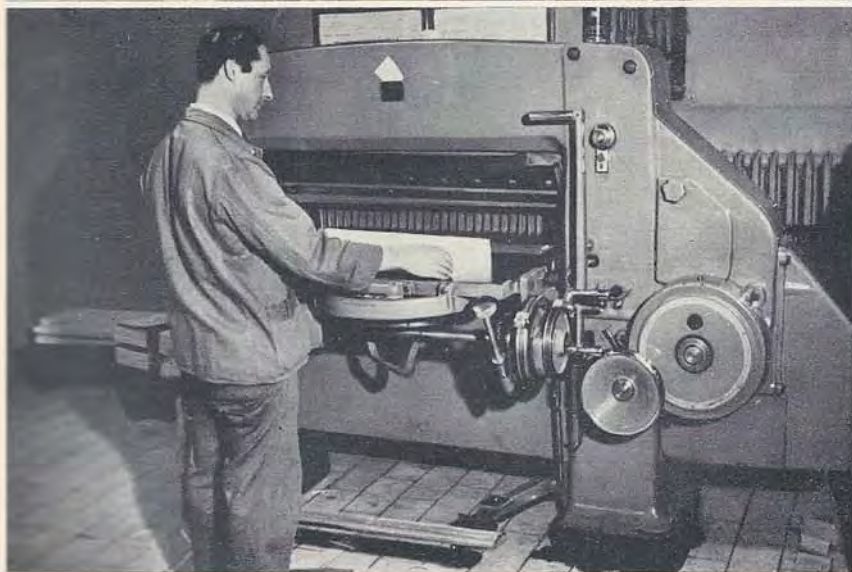

La reliure

Après l'assemblage des différents cahiers composant la brochure on procède à la reliure. Ici il faut faire bon marché, il faut aller vite, le lecteur attend.

Het inbinden

De tot boekjes gevouwde vellen worden in de goede orde gelegd, ingenaaid, en in stevig kaft gestoken. Deze bewerking mag niet te duur uitvallen en moet vlug van stapel lopen : de lezer wacht immers.

Le façonnage

Il ne reste plus qu'à effectuer le rognage des trois côtés pour donner le fini à la Revue.

De afwerking

Nu hoeft de brochure nog slechts op de kanten gelijkgesneden, en klaar is Kees.

1952

FILM

★ ★ ★

IN de geschiedenis der mensheid is er geen kultuuruiting welke in zo korte tijd de wereld heeft veroverd en een zo snelle ontwikkeling heeft gekend. Op de eilanden van de stille Zuidzee, aan de straat van Magellaan, in het land der rijzende zon, het oerwoud van Afrika, de ontwikkelde industrielanden, de Siberische steppen ; overal is het magische witte doek aanwezig dat een wereld van droom en werkelijkheid voor de ogen van de hedendaagse mens tovert.

Dit nieuwe expressiemiddel, dat niet meer uit onze samenleving weg te denken valt, draagt met recht de naam van zevende kunst. Sommigen willen aan de film het recht ontzeggen zich een kunstvorm te noemen. Waarom ? Omdat het door een groot deel der kinemabezoekers als louter amusementsvorm wordt beschouwd ? Maar de overgrote meerderheid van bedrukt papier, dient ook tot gewoon tijdverdrijf onder de vorm van weekbladen, revues, kioskliteratuur, almanakken, prentjesbladen, enz. Loochent men daarom het bestaan van literaire meesterwerken ? Idem voor de muziek en de andere kunsten. Waarom dan dit verwijt gericht aan de film ? Dat niet alle films meesterwerken zijn, zelfs niet eenmaal tot de goede films kunnen gerekend worden, geef ik grif toe ; maar volstaat het, tot deze vaststelling te komen ? Beter is het de diepere oorzaken van het euvel te zoeken. Men moet de waarheid willen zien en weten dat de filmproducerende maatschappijen nu precies geen liefdadigheidsinstellingen zijn, dat hun hoofdbekommernis het financiële rendement is en dat wij dientengevolge de gebruikte middelen om dit doel te bereiken niet steeds kunnen goedkeuren. De kineast dient echter met deze stand van zaken rekening te houden. Is het niet wonderlijk dat ondanks deze handicaps zoveel goede prenten worden verwezenlijkt. Het bewijst de vitaliteit van deze jongste aller kunsten. Jong zeker ; de oude generatie heeft nog haar eerste wankele schreden gekend. Een goede halve eeuw telt de filmkunst ; zij mag met recht de naam dragen van moderne kunst. De film is het uitdrukkingsmiddel bij uitstek van de mens uit het tijdperk der techniek. Al haar hulpmiddelen zijn technische veroveringen. Waar de middelen der vroegere kunstenaars werktuigen waren, wordt bij de film

de machine ter hulp geroepen. De machine welke niet meer een verlenging of verbetering der menselijke ledematen is ; maar een zelfstandig mechanisme dat aan bepaalde eigen wetten gehoorzaamt, zelfstandig werkt, slechts geleid door het menselijke verstand. Dit is de beperktheid en de verruiming der mogelijkheden van de film. Beperking door de begrenzing der mogelijkheden der gemechaniseerde stof. Verruiming, door de nieuwe mogelijkheden, in het leven geroepen door het vermogen, grondstoffen en natuurkrachten ten dienste te stellen van de kunstenaar.

· Wat is de essentie van de film ? Het vermogen om door het snel opeenvolgen van beelden (16 per seconde bij de stomme, 24 bij de geluidsopnamen) de illusie van een levende handeling te verwekken. Het is een bij uitstek visuele kunst. Geen betere verklaring dan het woord van de Franse cineast Renoir ; « een blinde moet in de mogelijkheid verkeren een toneelwerk te genieten en een dove om een film te zien zonder iets van het essentiële te verliezen ». In zekere mate is het geluid een verlies geweest voor de zuivere filmkunst, omdat de begeleidende geluiden de aandacht afleiden van het beeld. Aan de attributen mag niet de rol toegekend worden welke aan het primordiale toekomt. Waar aan het geluid, de kleur of de derde dimensie een groter belang wordt gehecht dan aan het beeld verliest het geheel van zijn zuiver filmische waarde. Het is de taak van de kineast de hulpmiddelen, zoals hogergenoemd, dermate aan te wenden dat ze slechts de hun ondergeschikte rol vervullen ter verbetering of ter volmaking van het geheel. Het is kenschetsend dat goede kineasten nog steeds geen overdreven liefde koesteren voor het kleurenprocédé. In de huidige stand van zaken vermindert dit nieuwe hulpmiddel in vele gevallen de dramatische of suggestieve kracht van het werk. Denken wij slechts terug aan de klassieken van de Duitse, Amerikaanse of Russische stomme film. Hoogtepunten van een opkomende kunstvorm, welke nog niet overtroffen, zelfs zonder overdrijving zou men kunnen zeggen, niet éénmaal geëvenaard werden. En dit ondanks alle verbeteringen. Het is het beste bewijs voor het uitsluitend visueel karakter van de film. Wil men bijvoorbeeld aan het geluid of het woord een overdreven belang gaan hechten — dit is het nochtans wat in zovele prenten wordt gedaan — dan komt men tot het zozeer besproken geval van het verfilmd toneel. Hierin mogen trouwens ook bijna alle shows worden geklasseerd. Noch het toneel, noch de film worden hierdoor gediend. Deze beide kunstvormen zijn door hun aard zo verschillend dat een transitie onmogelijk is, en een poging daartoe automatisch tot een draak moet uitgroeien. Men verwarre de verfilming van een toneelwerk niet met de film, die, weliswaar door een geschreven drama geïnspireerd, toch al zijn specifiek kinematografische eigenschappen bewaart. Hier is geen sprake van verfilmd toneel maar van een schepping die haar inspiratie in een ander kunstgewrocht

vond. Dit voorbeeld is geen alleenstaand geval. Een schilder kan in een roman, een dichter in de muziek, een musicus in de architectuur zijn inspiratie vinden en niets van zijn eigen karakter verliezen. Het geval toneel en film is te uitgebreid om in enkele regels te worden samengevat. Het levert stof genoeg op tot een afzonderlijke studie.

Het duidelijkste verschil tussen de film en de andere klassieke kunsten is dat zij een gemeenschappelijke verwezenlijking is en geen individuele prestatie. De kineast blijft de leidende figuur, de mens die de idee draagt en deze wil materialiseren ; maar het welslagen hangt grotendeels af van de perfecte samenwerking met zijn medewerkers, de scenarioschrijver, de kameraman, de decorontwerper, de spelers, het technisch personeel. De kineast is de geest, zijn medewerkers bewuste werktuigen. De film is een collectieve schepping. Als zodanig typisch modern, in een tijd waar elke belangrijke verwezenlijking slechts door gemeenschappelijke arbeid wordt bewerkstelligd.

De grootste handicap voor de kineast blijft zijn afhankelijkheid ten opzichte van de geldschieter. Zijn mogelijkheden blijven daarom beperkt. De film moet financieel lonend zijn. Dit is het grootste gevaar dat de film bedreigt ; ten onder gaan in de massa der vulgaire prenten met commerciële doeleinden vervaardigd. Deze dreigen bij het publiek de slechte smaak te bestendigen. Typisch is de evasiefilm de populairste en op financieel gebied de meest lonende. Wil de kunstenaar hiertegen zijn eigen producten stellen, dan moet hij vooreerst kunnen bewijzen dat het financiële rendement ten minste hetzelfde zal zijn. Het compromis dat gewoonlijk wordt besloten is het volgende : het verhaaltje wordt derwijze uitgebouwd dat het de doorsneebezoeker zal boeien ; aan de vorm kan de kineast zijn scheppingskracht wijden. Dat dit procédé niet steeds negatief is voor de filmkunst, bewijzen de talrijke prenten die, wat het onderwerp betreft, eerder banaal kunnen genoemd* worden, en desondanks of juist hierom commerciële successen blijken te zijn en nochtans tot het beste kunnen gerekend worden dat de zevende kunst heeft voortgebracht.

Er bestaat een filmstijl, een filmtaal ; maar in deze zijn er zoveel stromingen en scholen als in ieder andere kunstvorm. Er zijn realistische, naturalistische, impressionistische, expressionistische, e. a. cineasten. In de prent de stijl van de meester weervinden, de verwezenlijking zijner idee volgen, zijn gedachtenevolutie medebelevén, dit is de sleutel welke de deur opent tot het genieten der echte filmkunst.

Niet de « star » is de kunstenaar ; de schepper van het ganse werk komt deze naam toe. In de commerciële versie dreigt de starverafgoding de rol van de kineast te minimaliseren, zelfs weg te vagen. De star kan op haar gebied een

kunstenaar zijn, in het geheel is zij slechts een werktuig in de handen van de maker. Een meesterwerk kan zonder stars worden verwezenlijkt ; maar echter nooit zonder de scheppende kracht van de kunstenaar. Dit weze niet gezegd om de waarde der sterren te verminderen, eerder om tot een juistere waardeverhouding te komen. Gelukkig doet zich langzaam een kentering voor ; reeds zijn scholen ontstaan waar het « starprincipe » volledig wordt genegeerd. De « star » zal evenwel nog lang haar verheven plaats blijven behouden, want we betreden hier immers het terrein der massapsychologie. De massa die dweept met een ideaal en een afgod wenst. Dit gevoel is niet uitsluitend negatief, kan zelfs veel positiefs bevatten ; het geheel heeft echter weinig of niets met kunst te maken.

Wanneer de evasiefilm op de achtergrond zal gedrongen zijn en de plaats zal moeten ruimen voor de kwalitatief hoger staande verwezenlijking, zal ook dit probleem in juiste banen zijn geleid. Momenteel zijn we nog ver van dit alles verwijderd. Toch bestaat er geen reden tot wanhopen. De gewone bezoeker der donkere zalen kan in de grootstad, zelfs in het dode seizoen, steeds een prent vinden die boven de middelmaat uitstijgt en die hem geheel of gedeeltelijk zal bevredigen. Langzamerhand zal dan ook bij het grote publiek, onder de druk der evoluerende omstandigheden (in de goede richting, zo hopen wij tenminste), de zin voor de betere producten worden aangekweekt.

Dan zal het genie de plaats verwerven die het toekomt en zullen de klassieken van het witte doek als volwaardige exponenten van onze hedendaagse kultuur worden beschouwd.

De vitaliteit van de zevende kunst staat borg voor haar toekomst.

R. MAELSTAF.

1961 - 1962

VERENIGING VOOR KUNST EN KENNIS

★

Nederlandse Voordrachten

Programma

1961 - 1962

Programma

LEVENSBSCHOUWINGEN VAN DEZE TIJD

1. *Inleiding*, Jan Walravens 11-10-61
2. *Katholicisme*, Pater Van Isacker 18-10-61
Leer van de Kerk
3. *Socialisme*, Max Lamberty 25-10-61
Theorie van het Marxisme
4. *Liberalisme als Levenshouding*, Fr. Grootjans 8-11-61
5. *Communisme als Staatsleer*, Math. Pienen of Vic Van Saarloos 22-11-61
6. *Liberalisme als Economische Leer*, L. Siaens 29-11-61
7. *Katholicisme en Sociale Actie*, K. Van Cauwelaert 6-12-61
8. *Socialisme en Economie*, Maurits Naessens 13-12-61
9. *Vrijmetselarij*, Raimond Herreman 20-12-61
10. *Zionisme*, L. Flam 10- 1-62
11. *Filosofie van de Moderne Wetenschap*, Hautekiet 17- 1-62
12. *De Leer van Teilhard de Chardin*, Pater Wildiers 24- 1-62
13. *Humanisme*, Gerard Walschap 31- 1-62

SAMENKOMST IN DE ROOKZAAL, WOENSDAGS OM 17 UUR.

Duur ongeveer : 1 uur.

1968 - 1970

DOORBRAAK VAN DE POPPENFILM NA 1945

De beëindiging der vijandelijkheden en de concurrentie der buitenlandse productie, waarvan het publiek zovele jaren verstoken bleef, waren voor de tekenfilm een harde dobber en de belangrijkste reden voor verminderde produktiviteit en voor somigen hun definitieve verdwijning. Maar een andere tak van de animatie verkreeg daarentegen een nieuwe impuls, de poppenfilm — een genre dat in België een stiefmoederlijk bestaan had gekend, alhoewel het in sommige landen een

grote bloei kende. Het precaire bestaan van de film, voor jeugdige toeschouwers, was hiervan wel de belangrijkste oorzaak, maar dit was voor de initiatiefnemers juist de stimulans om de sprong te wagen. Hun films konden echter niet als kinder- of jeugdfilms worden geëxploiteerd, het was langs de omweg van de publiciteit dat zij hun opzet tot een goed einde moesten brengen.

De ziel van de nieuwe productie was een dynamische vrouw Claude Misonne, die

ook als letterkundige een zekere faam had verworven.

De start werd gegeven door een publicitaire film « Klein Duimpje » (*Le petit poucet*) en een handige publicitaire stunt zorgde voor de nodige ruchtbaarheid. Een houten reproductie van het hoofdpersonage, Klein Duimpje, ontketende het entoesiasme van de jeugdige bezoekers, iedereen wilde een exemplaar bezitten — de realisators hadden hun doel bereikt, de aandacht te vestigen. Zo bewezen zij meteen dat in België het potentiële publiek aanwezig was voor een volwaardige poppenfilm-industrie, een bewijs dat spijtig genoeg niet tot de logische gevolgtrekkingen heeft gevoerd.

Het entoesiasme van Claude Misonne werd niet gedoofd, maar door het succes gestimuleerd, alhoewel zij zich met eerder beperkte middelen moest behelpen, van goeduitgeruste studio's was er hoegenaamd geen sprake. Deze film was tevens een leerschool waarbij

de tekortkomingen aan het licht kwamen en aan de technische afwerking een grotere aandacht werd besteed.

De tweede film, eveneens met publicitaire doeleinden vervaardigd, droeg als titel *Le petit navire* (het kleine schip) eveneens met poppen, door de realisator ontworpen, in de hoofdrollen. De belangstelling vanwege de publicitaire middens maakten het mogelijk volwaardige studio's op te richten die de naam van de stichtster droegen « Studios Claude Misonne ». De nieuwe studio's leverden voornamelijk publiciteitsfilm-pjes, maar daar bleef het niet bij want hier werden ook proeven genomen om de lanceerstroken van speelfilms te koppelen aan handig ingelaste publiciteitsfilm-pjes. Het publiek liep erin, meteen het bewijs leverend dat Claude Misonne, naast haar artistiek talent ook over een commerciële flair beschikte. Wat een noodzakelijke voorwaarde was om haar doel te bereiken. Volwaardige animatiefilms konden slechts ontstaan door een stevige financiële basis, die in het geval Misonne geleverd werden door de publiciteitsfilm. Ondertussen werden de werkzaamheden aangevat van de eerste volwaardige poppenfilm :

Formule X 24.

Scenario en muzikale partituur : Claude Misonne.

Formaat 35 mm. Speelduur 13'

dra gevolgd door : *Car je suis l'empereur* (omdat ik keizer ben).

Realisatie : Studio Misonne.

Scenario en muziek : Claude Misonne.

Formaat 35 mm. Speelduur : 13'

Hiervan getuigt P. Davay in het programmablad van het Paleis voor Schone Kunsten : « Claude Misonne heeft zich hoofdzakelijk op de vervaardiging van poppenfilms toegelegd. *Car je suis l'empereur* betekent een werkelijke vooruitgang op de voorgaande film *Formule X 24*. *Het is een aangenaam sprookje zonder pretenties en men kan slechts betreuren dat de stemmen van de personages te reëel klinken.* »

De waarde van deze uitspraak schuilt minder in de beoordeling, dan in de vaststelling, dat Misonne erin gelukt was op zeer korte tijd de aandacht van de filmliefhebbers op haar werk te vestigen. Deze veelbelovende start werd gestoord door een financiële tegenslag, die echter op het artistieke vlak geen tegenvaller werd, want hij werd zelf op het festival van Venetië vertoond :

Le crabe aux pinces d'or (De kreeft met de gouden scharen)
naar het tekenverhaal van Hergé.

Realisatie : Studio Misonne

Formaat 35 mm. Speelduur 1 u. 45'

De verwezenlijkster getuigde over deze tegenslag : « een opdrachtgever die er financieel niet te best voor stond vroeg ons deze film te vervaardigen, de opbrengst zou ons vergoeden. Bij het beëindigen van de film weigerde de opdrachtgever hem aan de gespecialiseerde instellingen af te staan om de exploitatie zelf te verzorgen. Gevolg : programmatie in een zaal van de Sainteletteplaats waar de Ijsrevue werd gehouden. De film werd geprojecteerd op het scherm dat dienst deed als publiciteitscherm tussen de voorstellingen in. Slechte projectie door de weerkaatsing van het ijs en het slechte scherm. De opdrachtgever verliet het land en liet slechts zijn schulden na ». Voor Misonne was het een intermezzo met goede en slechte gevolgen. De studio's verhuisden dan van Bosvoorde naar een privaat eigendom waarvan een joernalist getuigde : een decor voor de *Grand Meaulnes*.

ing van het ijs en het slechte scherm. De opdrachtgever verliet het land en liet slechts zijn schulden na ». Voor Misonne was het een intermezzo met goede en slechte gevolgen. De studio's verhuisden dan van Bosvoorde naar een privaat eigendom waarvan een joernalist getuigde : een decor voor de *Grand Meaulnes*.

Hier ontstond de eerste Belgische animatiefilm in kleuren :

Le vieux savant (de oude geleerde).

Realisatie : Studio Misonne.

Scenario en muziek :

Claude Misonne.

Formaat 35 mm.

Speelduur : 13'

Met deze kleurenfilm bewees Misonne dat zij zich door deze technische innovatie niet van de wijs liet brengen, maar de mogelijkheden van deze aanwinst terdege kon gebruiken. In de nieuwe studio's werden ook verscheidene documentaire films vervaardigd o.m.

La 8^e merveille (Het achtste wonder)
over de grotten van Han.

Deze film wordt hier eveneens geciteerd, omdat hij veel trucageëlementen bezat. Het thema — de ontdekking van de grotten van Han — maakte het noodzakelijk de beeld voor beeld opname toe te passen en de surimpressie van personages in hetzelfde decor.

De animatiefilms worden evenwel niet door de nieuwe opdrachten verdrongen. Er volgen verscheidene films :

vrije adaptatie van het gelijknamige verhaal

10 kleine negertjes (10 petits nègres)

Muziek : Claude Misonne

Formaat 35 mm. Speelduur : 13'

en een film die het midden houdt tussen de documentaire en de poppenfilm : *Ici naît la fantaisie* (Hier wordt de fantasie geboren) over de vervaardiging van poppenfilms.

De experimenten met de geanimeerde personages bleven ondertussen niet stilstaan. De niet gemechaniseerde poppen der eerste films werden ondertussen verbeterd en beweeglijker gemaakt door een specialist onder de supervisie van Misonne.

Een typisch detail, de hoofdfiguur uit *Car, je suis l'empereur* — Nilette — had echte wimpers. Deze nieuwe dynamiek en de vlottere verhaaltrant komt zeer goed tot uiting in een der laatste films uit de studio's te Bosvoorde :

Concerto.

Scenario en muziek : Claude Misonne.

Realisatie : Studio Misonne.

Formaat 35 mm. Speelduur : 13'

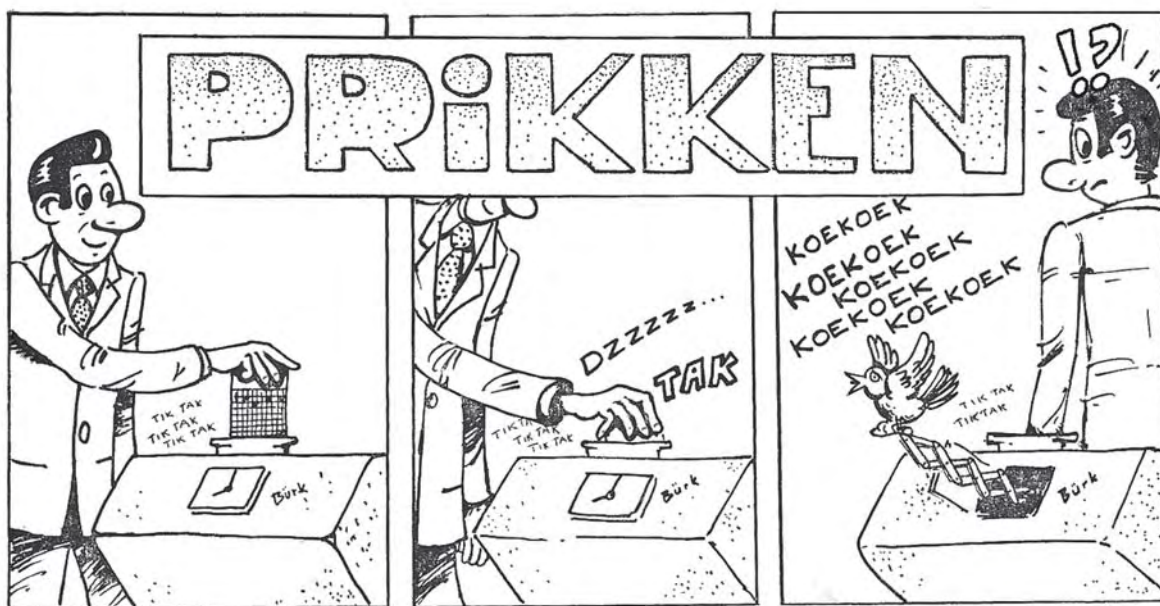
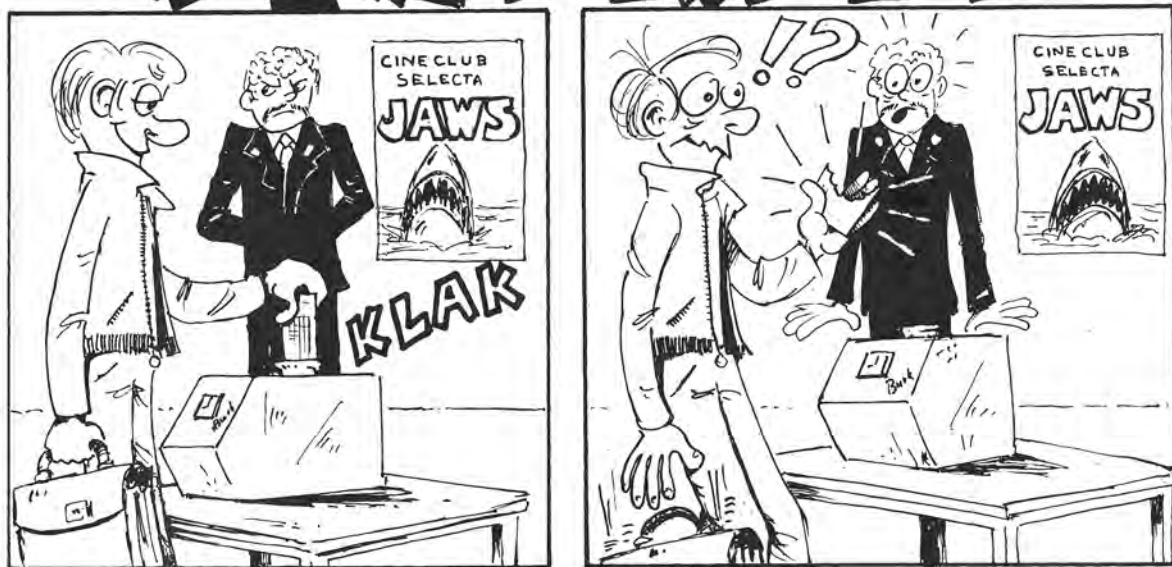
De opkomst van de televisie werd voor de studio's en de films Claude Misonne een nieuwe bron van mogelijkheden. Zij verschaften de aller-eerste beelden voor het kleine scherm. Ondertussen werden de studio's omgedoopt tot « Studios Universal Video » welke zonder verpozen werkt voor de binnenlandse en buitenlandse zenders. Maar het is aan de « pop » die enigszins in de verdrukking is geraakt, dat de studio's hun adelsbrieven hebben te danken.

Als pionier van de poppenfilm verdient Claude Misonne de aandacht en de dank van allen die dit genre naar waarde weten te schatten.

R. M.

1977

PRIKKEN

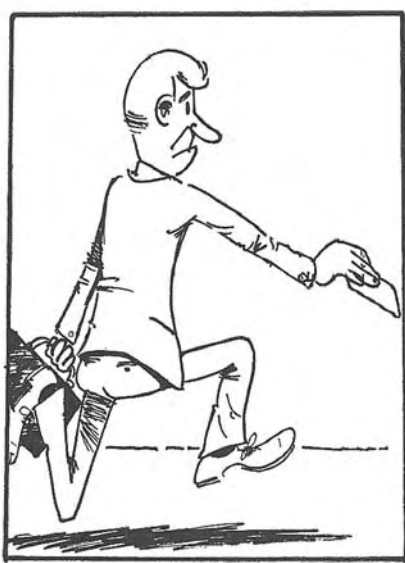

PRIKKEN

PRIKKEN

1977

Ooit, op een blauwe maandag, na een extra-belastend weekend ...

ZZZZZZZZZZ...

1979

1979

Een minzaam karikatuurtje van onze meester-tekenaar Georges Robert. De klastitularis is overduidelijk de toenmalige redactiesecretaris Raoul Maelstaf. Maar wie herkent de leerlingen nog?

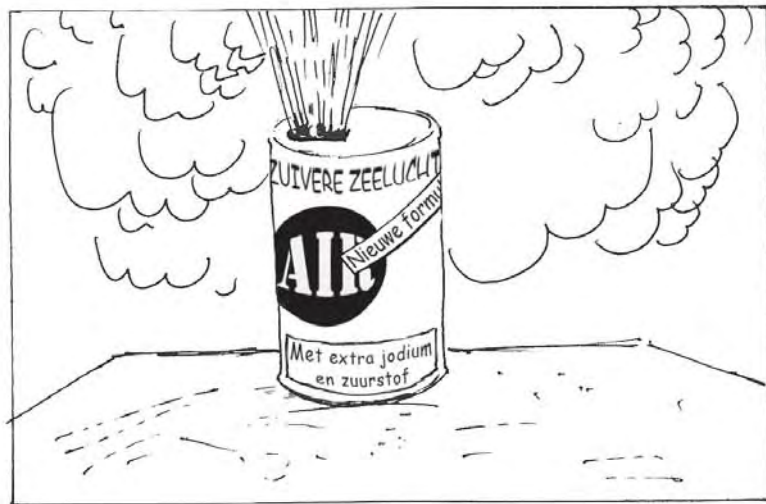
Plaats het juiste nummer boven het bijpassend hoofd, stuur een kopie naar het secretariaat van de Kring (IRA1K) en ontvang een leuke verrassing als je het helemaal goed hebt.

1. Linda Adriaens	8. Pieter De Wolf
2. Omer Adriaens	9. Jules Goossens
3. Karel Claes	10. Jozef Kiekens
4. Marcel Dammekens	11. Hilde Silverans
5. John Debie	12. Jos Stubbers
6. Karel De Ridder	13. Piet Vervaet
7. Alfons De Witte	14. Albert Warlop
	15. Willy Welvis

1979

2022

1984

De poëzie nam een hoge vlucht bij K&K in de jaren tachtig. In samenwerking met de culturele clubs van NBB-BNB en GVB-CCB werden gezamenlijke poëziewedstrijden georganiseerd. In 1984 ontvingen de laureaten een Pegasusbeeldje, een kunstwerk van beeldhouwer Tom Frantzen.

La poésie prit son envol dans les années quatre-vingts à l'A&E. En collaboration avec les cercles culturels de BNB-NBB et CCB-GVB des concours de poésie furent organisés. En 1984 les lauréats reçurent une statuette Pégase, une œuvre du sculpteur Tom Frantzen.

Comité d'organisation/Organisatiecomité: Marc De Bie (NBB/BNB), Frans Cornelis (GVB), Hilde Silverans (ASLK), Raoul Maelstaf (ASLK), Jean Van Hees (CGER), Marie-Christine Ruys (CCB), Luc Cappuyns (CGER)

water en verwarring, handenvol

*kleine keien zijn het, kapucijnenpijn
van gregoriaans en gorgelorgels,
latijnse gonorroë in vis en vlies*

*vlees van olifanten denk je, gebarsten
en alle ogen rollen door het pleinstof
ik mis een tijdperk, steiger en paal*

*de boten, afgekloven botten gemeerd
aan dunne draden ruggenmerg, een
zenuwtrek bij reders, zwakke rijmers
van schepen, bier en trekharmonica's*

*dit landen op verwarmde vlakten,
water en verwarring, handenvol
een koele aal van graten, de blues
van weggaan, maar waar naartoe*

HARRY J. BUYS

LAUREAAT POËZIE 1984

*Envie de disparaître
De souffrir, d'oublier,
D'éclater, de pleurer.
Envie de mourir
Malgré la peur infernale
Du précipice, de l'obscurité.*

*Je voudrais poser le pied sur
Les marches froides d'une cathédrale
Asseoir mon corps sur un banc de prière
Ecouter le silence de mon âme
Je voudrais que Dieu me pardonne.*

*Me pardonne de ne pouvoir choisir
D'avoir besoin de lui, de l'aimer
Me pardonne d'accrocher
La sensibilité de son esprit.*

*J'ai envie de solitude
De fraîcheur, de sourire
J'ai envie de sérénité.*

*Pourquoi vouloir le repos,
Le silence, le calme ?
Pourquoi vouloir la lumière ?*

*Je veux vivre libre, aimer le bonheur
M'éloigner de la souffrance des hommes
Je veux chasser l'absurde de l'existence.*

*Merci pour cet amour débordant d'intensité
Pardon pour ma crainte de la réalité
De perdre à jamais ce souffle d'enfance
Qui désespérément s'agrippe à mon image.*

*DOMINIQUE VERFAILLE
LAURÉAT POÉSIE 1984*

A propos de CENT...

P. Klinsport

Il y a eu la guerre de Cent Ans entre la France et l'Angleterre; vous vous souvenez du Guesclin, Jeanne d'Arc...

Il y a eu les Cent Jours de Napoléon, Waterloo, Cambronne... Cent jours qui auraient pu changer l'Europe et le Monde; si jamais Wellington avait mordu la poussière ce dix-huit juin 1815...

Plus loin dans l'histoire (voir Astérix) la légion romaine se divisait en centuries et la Bible nous parle du centurion qui reçut Pierre à sa table (déjà un Pape voyageur).

Dans mon enfance CENT francs représentait une somme; ma mère qui avait déjà subi la grande inflation d'après la guerre 14-18 témoignait d'une sorte de crainte respectueuse pour le billet de 100 F. Il valait le salaire d'un ouvrier pendant 2 ou 3 jours.

Gutt en 1944 voulant assainir nos finances fort obérées (tiens serait-ce une habitude?) fit rentrer les gros billets de banque: ceux de CENT F y figuraient.

Pendant mon service militaire (en 1947) avec cent francs on se sentait encore quelqu'un à la cantine; en ville cela devenait tangent...

A l'école beaucoup de professeurs punissaient leurs élèves en disant: vous me copierez cent fois «je ne peux pas déranger la classe (je me souviens d'un copain qui pour un «pion» chahuté - Totor pour les anciens de l'Athénée d'Ath - a dû écrire cent fois «je ne peux pas venir en classe avec une betterave» (il l'avait délicatement déposée sur le bureau du surveillant).

A l'école encore nous étions cotés sur cent; 60% amorçaient le sourire des parents, 80 leur fendaient le visage sur toute la longueur... moins de 50%, bonjour les dégâts...

Autre problème scolaire: le pluriel de cent... combien en ont souffert? Invariable ici, variable si précédé et non suivi d'un nombre...

Sans compter que cent vaut parfois plus que... cent comme dans «faire les cent pas, avoir cent fois raison, en un mot comme en cent, être aux cent coups».

Que se passait-il y a CENT ans ..... en 1885.

En France, Grevy vient d'être réélu Président de la République et Ferry dote le pays de lois scolaires qui feront disparaître l'ignorance et l'analphabétisme.

Victor Hugo meurt et la France fait déposer ses cendres au Panthéon.

Clémenceau est député, il a 44 ans, Pétain 29 mais de Gaulle n'est pas encore né.

En Angleterre, la Reine - Impératrice des Indes - Victoria assume la puissance de l'empire britannique. Churchill a 11 ans.

Chez nous la CGER a 20 ans.

Léopold II dans la vingtième année d'un règne long et contesté fait reconnaître l'Etat Indépendant du Congo. Beernaert est premier ministre car les catholiques ont gagné les élections de 1884 après la guerre scolaire... avec les libéraux.

Grand événement à la Maison du Cygne, sur la Grand-Place de Bruxelles, où les 6 et 7 avril 1885 naît le Parti Ouvrier Belge (P.O.B.) lors d'une réunion des socialistes de tout le pays sous la présidence de Louis Bertrand.

Edouard Anseele - l'aîné - a 29 ans. Emile Vandervelde en a 19. Dans les neuf ans qui suivent, il va rédiger la Charte de Quaregnon, base du socialisme Belge et un des éléments essentiels de notre vie politique et sociale depuis un siècle.

Celui que ses fidèles appellent le «Patron» va diriger le Parti Ouvrier pendant presque 50 ans. Sous sa direction, les socialistes ont déjà 28 élus en 1894 (malgré le suffrage plural) et entrent au Gouvernement dès la Grande Guerre en 1914.

Que de souvenirs ... Defuisseaux écrit son «Catéchisme de l'ouvrier» - un texte révolutionnaire et profondément humain en 1886, Destrée sa lettre au Roi en 1912 et après, De Brouckère et Vandervelde, Huysmans sera Président de l'Internationale Socialiste pendant la 1ère guerre mondiale: le jusqu'aboutisme des dirigeants Alliés étouffera les efforts de paix des socialistes - (Stockholm 1917). Seul Albert 1er soutenait Huysmans...

On pourrait encore parler de cent, mais ce numéro de «la Fenêtre Ouverte» c'est le centième.

Un peu un chiffre magique qui vaut cinq ou six mille pages de textes et de photos; pensons à la somme d'efforts souvent mal connus que tant d'amis ont dû produire pour réaliser cette série impressionnante de revues où chacun peut exprimer ce qu'il pense, ce qu'il ressent, ce qu'il a vécu.

La Fenêtre Ouverte, ce n'est ni «Le Figaro Littéraire» ni la «Pravda» ni la «Libre Belgique»; c'est votre revue : elle permet à tous de s'exprimer sur les sujets les plus divers sans à priori, sans préjugé.

Quand naît un prince héritier, cent et un coups de canon annoncent l'événement... ; ce numéro cent, même un rien solennel, n'aura pas cet honneur. Il ne représente qu'un jalon sur la route que suivent nos amis et que suivront nos successeurs.

Confidence : le numéro cent et un est déjà sur le métier, lui aussi vous plaira.

DE 100ste OP DE UITKIJK

★

100 nummers, een heuglijke gebeurtenis, voor ieder tijdschrift. Het literair en cultureel orgaan, van het personeel van de ASLK, maakt hierop geen uitzondering. Sinds de schuchtere poging van een eerste gedrukt nummer, waarvan een omslagafdruk, in dit nummer 100, tot het blad, met standing, dat "Op de Uitkijk" is geworden, valt heel wat te noteren.

Het belangrijkste was waarschijnlijk, de splitsing in twee autonome tijdschriften: "Op de Uitkijk" en "La fenêtre ouverte". Een mijlpaal, alhoewel het een vraag blijft dit als culturele vooruitgang te betitelen. Het heeft weliswaar de elan van ons tijdschrift niet geremd, getuige daarvan het nummer 100, dat zowat een "digest" wil zijn van de werking, gedurende vier decennia.

De continuïteit en de huidige, positieve situatie is in niet geringe mate te danken aan bestuursleden, propagandisten en "last but not least" de redaktiesekretarissen, die zich volledig voor deze taak hebben ingezet.

Centraal, naast de materiële inzet, stond het opsporen van nieuw talent en de maximum valorisatie van het ontdekte, een opgave waar de onderscheiden sekretarissen en hun medewerkers volledig in slaagden. De in dit nummer 100 gepubliceerde bijdragen leveren hiervan het overtuigend bewijs.

Deze aanhef is tevens een unieke gelegenheid om hulde te brengen aan de man, die in de moeilijke beginperiode, met verbeterheid heeft volgehouden hierin, op efficiënte wijze, geholpen door de toenmalige voorzitter M. Steenhout en sekretaris L. Nelis. De eerste redaktiesekretaris, Léon Calbrecht, heeft met doorzicht geijverd om een schamel bulletin om te vormen tot een cultureel en literair orgaan dat de vergelijking met similaire uitgaven, uit binnen- en buitenland, glansrijk kan doorstaan. Aan Léon Calbrecht wordt op een andere bladzijde nog een posthume hulde gebracht door de redaktiesekretaris, die Léon Calbrecht heeft opgevolgd, nadat deze een administratieve post werd toegewezen, in Brugge. Robert Coolen was deze waardige opvolger, en hij heeft gedurende jaren bewezen met dezelfde verbeterheid te werken aan de opgang van "Op de Uitkijk". Als letterkundige had hij ook het voordeel, op het inhoudelijk vlak te kunnen ijveren voor de verbetering van de standing. Al had hij niet altijd hetzelfde geloof in de toekomstmogelijkheden, heeft dit hem niet belet zich totaal in te zetten en zijn taak efficiënt uit te voeren - zodat de gestage kwantitatieve en kwalitatieve opgang, tijdens zijn aanwezigheid als redaktiesekretaris, geen inzinking kende.

Als huidige sekretaris en tevens in naam van de onvolprezen medewerkster Hilde Silverans past het, in dit jubileumnummer, hulde te brengen aan de talrijke medewerkers zonder dewelke dit tijdschrift niet zou zijn wat het nu is. En bij deze medewerkers rekenen wij niet slechts de literaire medewerkers maar ook de illustrators, fotografen, tekenaars, cartoonisten die zich hebben ingezet. En aan de huidige standing zijn in niet geringe mate verantwoordelijk de technici van de drukkerij, de mensen uit de schaduw, waaraan dit jubileumnummer tevens een verdiende hulde wil brengen.

En nu op weg naar de 200.

Raoul Maelstaf, redaktiesekretaris.

Léon Callbrecht

Robert Coolen

Raoul Maelstaf

Redactiesecretarissen 1947 - 1985

Een collage van de medewerkers van 'Op de uitkijk' uit het pre-photoshop tijdperk. Een artisaanaal werkje met schaar en lijm.

Medewerkers "Op de Uitkijk" 1947 - 1985

1988

vrijdag 19 mei 1989
(20 uur)

auditorium gemeentekrediet
(de lignestraat)

POËZIEAVOND

literaire kring van het gemeentekrediet
kunst en ontspanning club nbb
kring voor kunst en kennis ask

voordracht uit eigen werk

1990

CARTOONALE *

THEMA
WIJ VERJAREN
ASLK : 125 JAAR JONG

Vakjury: BRASSER (Pol De Valck)
DRESS (Jean-Louis Dresselaers)

Jury ASLK: Marcel Goossens
Daniel Rasson
Daniël Van den Abeele
Piet Vervaeet

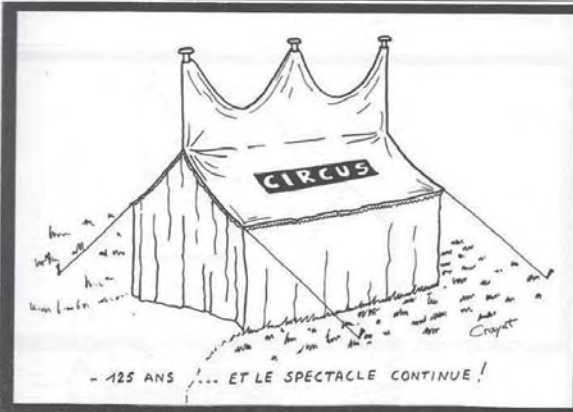
VIERING 125 JAAR ASLK.

Achille Pigo

ETIENNE HEYBERT

Eerste prijs

- 125 ANS ... ET LE SPECTACLE CONTINUE!

CLAUDE COLS

Premier prix

CGER ASLK
125
I don't like video!

JACQUELINE SPLETINSKY
Deuxieme prix

5 x ZILVER = TROEF

ANAHIE DE WIT
Tweede prijs

ASLK : 125 JAAR JONG

LEO WIFFENS
Derde prijs

MAIS DITES... CGER LA BANQUE DES MENAGES A 125 ANS

NEVOUS VOUS ENFANTE PASSE LES FEMMES

UNE JEUNE DE 125 ANS

VINCENT LAMINON
Troisième prix

1992

1992

1942

1992

KRING VOOR KUNST EN KENNIS

In de marge van
vijftig jaar Kunst- en Kenniskring

Bij het begin was er het woord!

In dat oorlogsjaar 1942 was het alomanezige hoofdwoord in de ASLK : 'oorlog'. Andere woorden vertelden van honger, kou en angst. Sommige woorden waren onvoorzichtig, andere bleken zelfs verraderlijk. Meer dan één in de ASLK heeft daar tol voor betaald.

En midden die grauwe sfeer werd dan op een dag de Kring voor Kunst en Kennis geboren. Als reactie op de dagelijkse zorgenhoop van toen, als houvast en allicht als uiting van hoop op betere dagen? Wie zal het nog zeggen? Maurice Steenhout, Lucien Nélis en Leon Calbrecht zijn er niet meer om het ons te vertellen...

Maar hun portret zit nog vast in ons geheugen : de lichtjes voorovergebogen Steenhout met zijn sneeuwwitte haarbos à la Felix Timmermans, die je vanachter zijn goudomrande brilglazen voorzichtig maar doordringend aan kon kijken, de rijzige en elegante Lucien Nélis met zijn lallijne culturele bagage, de innemende en bekwame Leon Calbrecht, de kurk waarop de hele 'Op de uitkijk' toen dreef. Het was in 1945 dat het eerste nummer van ons toen nog tveetelig tijdschrift 'Op de uitkijk - La fenêtre ouverte' van de pers kwam. Leon Calbrecht ging ermee door tot hij in 1961 werd aangesteld als ASLK-agentschapsdirecteur in Brugge, een stad waar hij zich vast gelukkig heeft gevoeld.

Bob Coolen die in zijn vrije tijd al heel wat literair werk had verzet werd voor de job van redactiesecretaris aangezocht en aanvaardde. Het schamel schriftje van 1945 was inmiddels uitgegroeid tot een fiks cultureel en literair tijdschrift en Bob Coolen mikte vooral op een hogere inhoudelijke kwaliteit.

Na Coolen kwam dan Raoul Maelstaf, net als Leon Calbrecht een fervent filmfiefhebber, die in december 1985 het 100ste nummer de wereld in kon sturen met de hulp van de huidige redactiesecretaris, Hilde Silverans (eindelijk een vrouw!) die een schat van geduld en diplomatie weet te ontplooiën 'tot meerdere eer en glorie' van onze 'Op de uitkijk' en van de Kunst- en Kenniskring.

Graag toegegeven dat niet iedereen het altijd hartroerend eens is geweest met wat in 'Op de uitkijk' werd afgedrukt. Als ik voor mijn part wel eens een eerder elitair standpunt heb ingenomen t.a.v. de kwaliteit van de ingezonden stukken, was dat bij nader inzien de nogal comfortabele houding van iemand die geen redactionele verantwoordelijkheid droeg, ook al was hij vrijwel heel zijn loopbaan lang lid geweest van de Kring. De redactiesecretarissen van hun kant verdedigden steevast de stelling dat de bedoeling van ons blad was 'onze leden aan te zetten tot het neerschrijven van hun gevoelens, herinneringen, meningen, ervaringen...' en ze de kans te geven hun bijdragen gepubliceerd te zien 'hoe elk vogeltje ook gebekt was!'

Finaal hebben ze gelijk gekregen (en ik ongelijk) want weinig verenigingen en hun tijdschriften halen de halve eeuw. Nog minder tijdschriften slagen erin het enthousiasme en de creativiteit van hun medewerkers permanent levendig te houden, laat staan het peil van hun publicatie blijvend op te krikken. Het is passend hiervoor hulde te brengen aan al wie direct betrokken is bij de redactie, de illustratie, de typografische vormgeving van 'Op de uitkijk' dat ons zo na aan het hart ligt. Wat McLuhan ook ooit heeft beweerd, 'Gutenberg is nog lang niet dood'.

Jullie horen het niet, maar ik neurie een deuntje uit een filmklassieker van 1942 met Bogey (Humphrey Bogart) en Ingrid Bergman als vedetten. De wereldreiziger, filmkennner en cineast die Leon Calbrecht was, zou gevoegen hebben beleefd aan de herinnering aan 'Casablanca'.

Vaarwel Leon. Lang leve de Kring voor Kunst en Kennis, geboren in 1942.

Ik neurie voor me uit : 'As time goes by'.

M. G.

OP DE UITKIJK

1992

Foto: Willy Welvis

Gaanderij

Bij een foto van Willy Welvis

*Toen lag de toekomst nog in waaiers
om een as van staal.*

*In een volmaakt gebaar
alsof een black & white show stolde
bezwoeren wij elkaar.*

*Gaandeweg gelijkheid voor geslachten
verworven bij wet
en in gedachten
het oud embleem dat ingekorfd
en huizenhoog herrezen was
en dat dit alles duren zou
voor nog eens honderd jaar
was zeker.*

Niet wenen

*Omdat de minstreel onverhoeds verdween
van het parket
omdat alleen de arabesken bleven.*

ILDE

1999

Piet Vervaet: De 600 Franchimontezen

KRING VOOR KUNST EN BENSIS VAN DE ASLR
CERCLE D'ART ET D'ÉTUDE DE LA CGR

DE TEKENEN VAN DE DIERENRIEM
LES SIGNES DU ZODIAQUE

OP DE UITKIJK
SEMESTRIËL TIJDSCHRIFT VAN DE ANING VOOR KUNST EN BENSIS VAN DE ASLR

SPECIAL NUMMER - WEDSTRIJD "SCHRIJF EENS EEN SKETCH"

La Fenêtre Ouverte

Organe trimestriel du Cercle d'Art et d'Étude - N° 115 - Décembre 1993

La Fenêtre Ouverte

Organe Bimonthly du Cercle d'Art et d'Étude - Décembre 1997 - N° 119

La Fenêtre Ouverte

La Fenêtre Ouverte
Millennium

Organe Trimestriel du Cercle d'Art et d'Étude - Décembre 1999 - N° 122

Op de uitkijk

Spécialité: Tweede editie
N° 123 - September 2001 - Westrijdenavonds

Op de uitkijk - Spéciale tweede editie
N° 124 - September 2001 - Westrijdenavonds

Op de uitkijk
N° 125 - December 2003 - Verts

MAE ZINE
OP DE UITKIJK - LA FENÊTRE OUVÈRTE

2006

MAE ZINE
OP DE UITKIJK - LA FENÊTRE OUVÈRTE

2009

MAE ZINE
OP DE UITKIJK - LA FENÊTRE OUVÈRTE

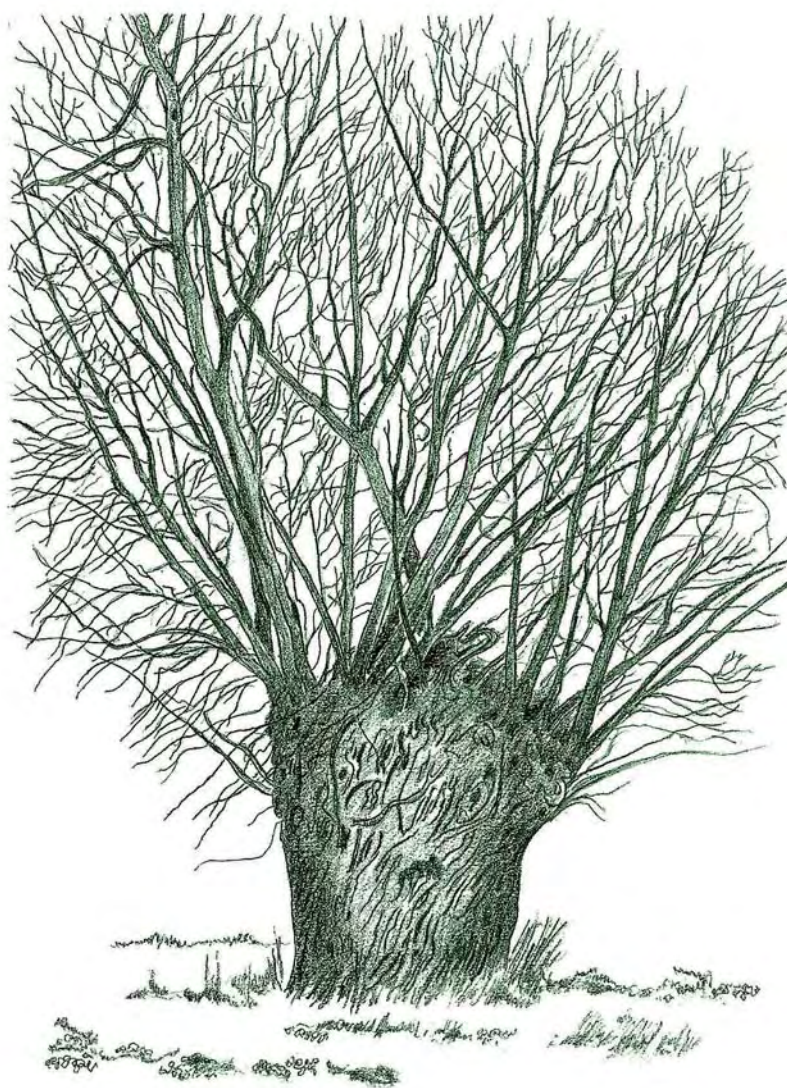
OP DE UITKIJK - LA FENÊTRE OUVÈRTE

2011

... EN NU ...
ACTUELLEMENT

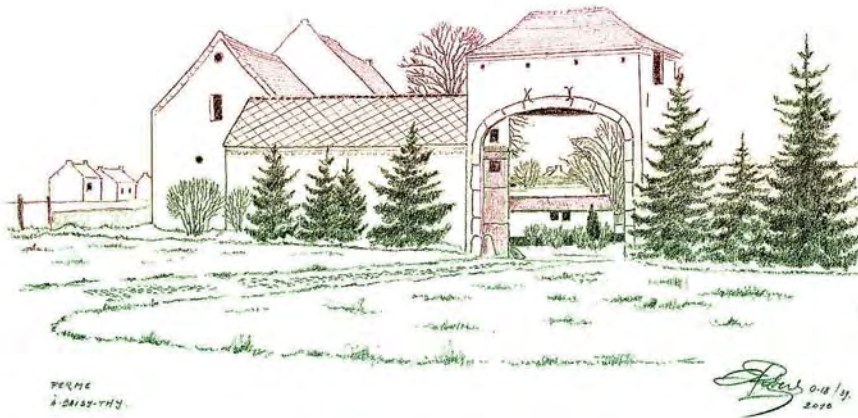
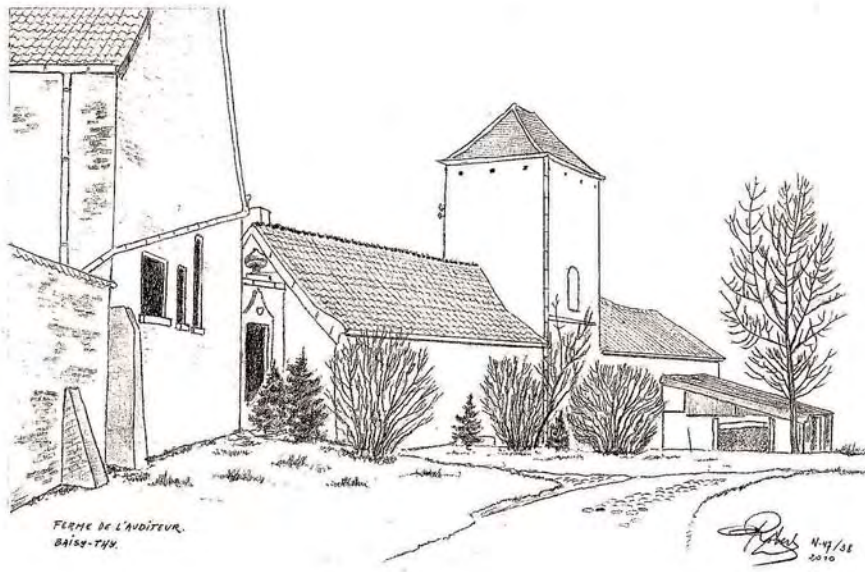
SIGNÉ GEORGES ROBERT

Pour ce numéro, Georges Robert nous a une fois de plus livré sept magnifiques dessins des coins pittoresques de sa contrée. A vous d'aller à la découverte de cette fascinante région.

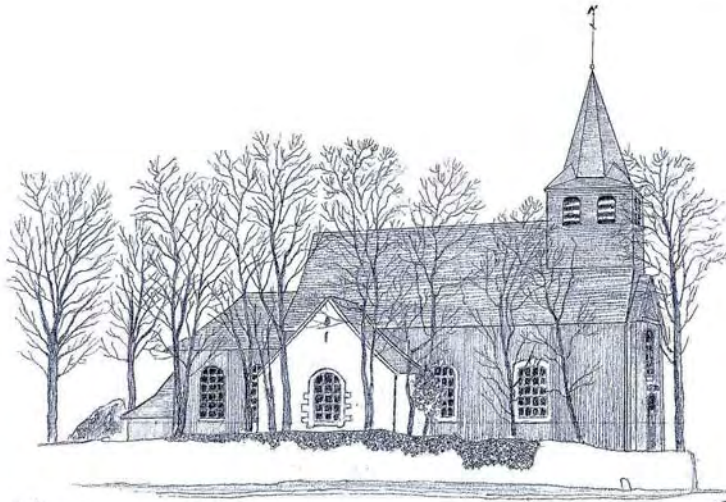
LE VIEUX SAULE
BOUSVAL

Robert TSS/17
2010

Eglise St Pierre
Sébais

Robert 14/3/20
2010

LA COUR-LE-MOINE
Vieux-Genappe

Robert 14/3/21
2010

Danny Rega

In maart 2010 werd Danny Rega benoemd tot Hageland+dichter. Zijn opdracht bestond erin om in de periode van april 2010 tot maart 2011 zeven nieuwe gedichten te creëren waarin het Hageland in zijn toeristische diversiteit aan bod komt.

Ruigten van riet

*wolken zoeken troost in regen
boven dit land, niet veel groter
dan een hage hoog, waar boeren
groeven trekken door suiker, hard*

*en boerderijen geuren naar plattekaas
en chocolademousse en fruit voor
het rapen ligt in bakjes langs de weg
en de Steenuil jaagt in lage vlucht*

*waar schaduwen verdwalen in glooiende
golven zonder zee en een wandelaar
in Papendel door bloemrijk grasland struint,
zich in de roes van Betekom's likeur*

*en witte Hagelander in de hemel waant,
de Winge water bij de wijn doet,
zich met tegenzin aan de Demer geeft,
zwart van hop en Begijntjes' ondergoed*

(Voorgedragen op 2 mei 2010 in Begijnendijk)

Cultus

*passioneel in speelse belletjes
verdwijnt je witte kraag,
extreem genieten van vijf graden
in helderrood, rond en zacht als
een decolleté op zoek naar aandacht*

*ik weersta je niet en neem een lange slok
proef het krieuwelen van Ernest Claes,
slik bitterzoet heimwee weg
van toen ik nog schacht was*

*op de wei van Werchter herkauwen koeien
harde noten
van Rock en hop*

'k heb je gemist, Jack-Op

*(Voorgedragen op 21 mei 2010 in Cultuurhuis 'Jack-Op' in Werchter,
ter gelegenheid van de terugkeer van het legendarische streekbier
'Jack-Op' naar Werchter)*

Burgemeester Dirk Claes (rechts) en Hageland+dichter Danny Rega

Hoegaarden

*bolle heirbanen en holle wegen hinken na
in pelgrims moede voeten.
in de Tuinen groeien bloemen en planten
tot thema's uit en in het moerasbos,*

*achter versteende cipressen,
wuift de zon zichzelf de einder uit.
Gorgonius, stijlvol in Gobertange, domineert,
hij is de baken, hij zet de toon.*

*Palmezel verslikt zich in Hoegaards wit
en bonte specht beeldhouwt
snavel op hout.
hier wachten wij, de maan en ik,*

*zij sikkelt, ik halfweg tarwe en gerstemout
tot ook de nacht verdwijnt
en in warm buikgevoel,
alles op 'goed aarden' rijmt*

*(Voorgedragen op 20 juni 2010 in de Sint-Gorgoniuskerk
van Hoegaarden)*

Schepen van Cultuur Marleen Lefevre en Hageland+dichter Danny Rega

Holsbeeks sprookje

*uit de schaduw van de donjon
roeit een ridder naar morgenrood,
zijn riemen happen naar lucht,
klieven door het donkere water
van de slotgracht. Horst slaapt.*

*een veldleeuwerik schrikt op, klimt
zingend hoog over ingezaaide akkers
en grazige weiden, knipoogt
naar zijn spiegelbeeld in de Winge.*

*gebogen en geborgen in steile holle wegen
vergroeien landlieden in het Chartreuzenbos
met schaduwen van beuk en eik.*

*in het vervallen jachthuis wacht een jonkvrouw,
van het rijglijf bevrijd, op haar ridder.
bladeren waaiëren van geel naar warm rood,*

tot op de nerven ontbloot.

(Voorgedragen op 23 oktober 2010 in het Chartreuzenbos, Holsbeek)

Aarschot

*de arend had het wolkendek verlaten en zeilde naar
de ondergaande zon die zich golvend laafde aan
de Demer toen de pijl hem trof, zijn verenkleed
zich drenkte in bloed en hij stuurloos neerging.*

*op de botten van zijn vleugels werd een stad gebouwd
met ronde torens en muren, gekroond met kantelen,
waar wachters met hellebaarden en klompen op kasseien
stampten en de vijand enkel met list naar binnen kon.*

*onder de spits van de Onze-Lieve-Vrouwekerk herleven
taferelen van ooit, kramen marktkramers hun aanbod
en jonkvrouwen hun onschuld uit in de stad waar Sint-
Rochus het volk voor de Zwarte Dood kon behoeden.*

*terwijl duizenden kaarsjes van dank als parels tegen de
laatste heuvelrug van 't Hageland weerkaatsen en aan
't eind van de nacht vervagen, vraag ik me af waar Aarschot
was ontstaan als de wind de arend anders had gedragen.*

(Voorgesproken op 24 oktober 2010 in cc Het gasthuis te Aarschot)

Landen

*treinsporen hijgen vertraging,
knopen samen aan fietspad en heirbaan,
ratelen nu Vlaams, dan Waals
tussen Hageland en Haspengouw*

*het meisje gaat onverstoord haar weg,
laat zich niet uit het lood slaan
door buks of oorlogsbuit,
maar groeit fier tot aardse bruid*

*achter gevels van tuffeau de Lincent
kleuren mensen avondrood
veertien dorpen, grafheuvels, motten,
dauwende bietenrijen, morgen zonnig graan,*

een dichter gaat dood aan woorden

(Voorgedragen ter gelegenheid van de feestelijke opening van de Vestenwandeling in Landen op 22 april 2011)

Danny Rega draagt voor uit zijn werk.

Boomkapel

*Een moeder en haar kind,
gevangen achter glas
met roze zijdebloemen en
pijnappels van verstilde schubben
in een vogelkastje halfweg
een ruwe bast.*

*Ze vallen niet op,
hier sluipt omgeleid verkeer
en zelden een mens die stopt
voor een moeder en haar kind.*

*Ik hoor een schoolbel en kleine mensen
die ijlen in joelende rijen.
Mama's ogen lopen vol, de speelplaats leeg.
Een juf bidt om stilte:
'Wees gegroet Maria'.
Wat blijft is een moeder zonder kind*

*(in stilte voorgedragen in april 2011 bij een boomkapel in
Vissenaken, bij Tienen)*

Er stond een vaasje

*Er stond een vaasje op de kast,
 een sierlijk vaasje van kristal.
 Het was al oud maar veel te klein
 om nog van enig nut te zijn.
 Geen bloem, geen tak die er in past,
 dat stomme vaasje op de kast,
 toen ik vanmorgen stof afnam
 was ik te ruw; één korte duw,
 met helder glasgerinkel
 viel het helemaal aan scherven
 in de half gevulde doos
 die klaarstond voor de Kringloopwinkel.*

NADINE CLOPTEROP

Zing, merel, zing

Zing, merel, zing.

Geef de stilte een stem.

*Roep de regen, boots hem na
in gorgeltonen.*

*Schik je nachtzwarte veren,
zing de avond blauw
nog voor het licht verdwijnt
en het zuchtje van de bries
één enkel blad doet trillen.*

Fluit, merel, fluit.

*In het hart van zonnebloemen
rijpen duizend zaden.*

*Ik gaf je al het zomerfruit
want de dagen worden kort.*

*Straks verkleuren weer de blaren
en zwijg je tot het lente wordt.*

NADINE CLOPTEROP

Wie is Julienne Verhas?

Vraagt u het zich ook al jaren af? Dan kan een gesprek met haar voor enige opheldering zorgen. Het verscheen in 'Cronycke', een publicatie van de Oudheidkundige Kring van het Land van Dendermonde.

Gebeten van de muze : Julienne Verhas

Via een gift van Mevr. Josée Meskens kwam het Hidoc in het bezit van enkele dichtbundels en losse gedichten van onze stadsgenote Julienne Verhas, waarvan velen het dichtwerk enkel kennen van haar korte poëtische teksten die de rouwbrieven inleiden van de begrafenisfirma Van Praet-Verhas. Julienne Verhas is geboren te Aalst op 24 april 1933 als dochter van gerechtsbode en later politieagent Karel Verhas (Dendermonde 1897-1970) en van Emilia De Strooper (Dendermonde 1901-1999), stichtster van het Huis Verhas (1935). Tot haar huwelijk woonde ze in het ouderlijke 'Huis Verhas' op de Vlasmarkt, naast de abdij van de Benedictijnen. Na lager onderwijs te hebben genoten in het Dendermondse Sint-Vincentius-instituut, stuurden haar ouders Julienne drie jaar op internaat in het Franstalige instituut van 'Les filles de St. Joseph' te Strombeek-Bever. Vervolgens deed ze een voorbereidend jaar in de Normaalschool van Eeklo, om nadien de *Normaalschool voor Bewaarschoolonderwijzeressen* te doorlopen aan het Sint-Vincentiusinstituut te Dendermonde. Nadat ze in 1951 was afgestudeerd, oefende ze tot 1956 het beroep van Froebelonderwijzeres uit aan de Vrije Lagere School op de Emiel Van Winckellaan, geleid door de Zusters van Sint-Vincentius. Toen ze in oktober 1956 in het huwelijk trad met zakenman Julien Fierlafijn (1935-2002), diende ze haar onderwijsloopbaan vaarwel te zeggen. Het gezin woonde achtereenvolgens in Zele (waar Julienne van 1956 tot 1961 de Kunsthandel Bellino uitbaatte), Dendermonde, Sint-Amandsberg (Gent), Appels en Dendermonde. In 1961 verhuisde ze met haar echtgenoot naar Dendermonde, waar dochter Gina werd geboren. Het echtpaar ging uit elkaar in 1978.

Julienne Verhas schreef haar eerste gedichten tijdens haar opleiding in de Normaalschool. In de jaren 1950-1970 noteerde ze haar gedichten in thematische schriften, luisterend naar de namen: *Zwervende gedachten; De Ring; Kindeke; Eenzaamheid; Gevonden; Verlangen; Splinters*. In de later gepubliceerde dichtbundels putte ze veelvuldig uit deze schriften. In 1957 publiceerde ze haar eerste dichtbundel, genaamd *Bundelke* (Zele, Drukkerij De Geest, 1957). Nadien slurpte haar andere leven haar een tijdlang op, hoewel ze verder gedichten schreef. In 1983 hernam ze haar reeks publicaties in eigen beheer met de dichtbundels *Levend hout* (Dendermonde, Drukkerij Cova, 1983), *Bloemlezing. Tien gedichten van Julienne Verhas* (Dendermonde, 1990), *Een muntstuk voor de Veerman* (Dendermonde, Drukkerij Cleemput, 1992), *Van de hak op de tak* (Dendermonde, Drukkerij Cleemput, 1996) en *Rozen & Chrysantien* (Dendermonde, Drukkerij Cleemput, 1998).

Haar gedichten zijn soms autobiografisch, maar hebben ook vaak het thema van de dood als onderwerp. Ze dicht overwegend in het Nederlands en uitzonderlijk ook in het Frans en het Engels. Het werk van Julienne Verhas verraadt een authentieke poëtische ziel, die feilloos de juiste toon kan treffen, zowel in enkele woorden als in een voldragen gedicht. Ze is ook zeer bedreven in de kunst van het schrijven van limericks, senryu's, kwatrijnen en haiku's. Van deze laatste werden er verscheidene gepubliceerd door de Haikoe-kern Antwerpen (*Huizen in aanbouw*, 1994; *Haikoe*, 1996). Haar werk wordt ook geregeld gepubliceerd in het magazine *Op de uitkijk*, een uitgave van de 'Kring voor Kunst & Kennis' (BNP-Paribas Fortis, Brussel). In Dendermonde nam ze verscheidene malen deel aan de jaarlijkse 'Gedichtendag'. Veel korte, treffende verzen van haar hand sieren inmiddels talrijke doodsbriefjes en doodsprentjes. Ook deze poëtische bespiegelingen komen zelden of nooit op bestelling tot stand, maar ontstaan op een moment van inspiratie. Zo groeit haar poëtisch oeuvre nog geregeld aan met nieuwe pareltjes.

A. Stroobants

Bron:

Gesprek met Julienne Verhas (2011), L. Dosfelstraat 14/3, Dendermonde, tel. 052-21.76.28.
Hidoc, Dendermondse Bibliotheek, Begijnhof 20, Dendermonde, tel. 052-47.46.66.

Limerick voor veteranen

*Een snoeperig oudje uit Zweden
bestookte zijn 'date' met gebeden
en zij sprong uit haar vel
want wat dacht hij nu wel
'het' was pas een paar uurtjes geleden!*

Senryu

*Prince, de dierenvriend
reed schrijlings op een ezel
spoorlags zijn land uit.*

Haiku

*Op een vensterbank
rijpen winterappeltjes
in een streepje zon.*

Schilderskwatrijn

*Beelden, vastgelegd op 't netvlies van de ogen
kleuren, weldoordacht als volmaakte regenbogen
harmonie, haast een sliert poëtische woorden
soms uitbundig, som heel ingetogen.*

JULIENNE VERHAS

Voor Chris Stroobants – Moens

*Dendermonde 1955-2011
Kleuterjuf*

Opgedragen aan haar echtgenoot en dochters.

*Enkel een klare sterrenhemel
toont waar ze nu eeuwig is.
Wetend van een later leven
dragen we lichter de droefenis.*

JULIENNE VERHAS

Toi

*Tu es le ciel serein et pur,
l'artiste peintre
de sa couleur d'azur*

*tu es le champ de blé ensoleillé
nourri par la fertile terre*

*tu es, de l'âtre chaud et sur
la flamme divine
de la danse du feu*

*tu es la large rivière
née d'une source claire*

*et moi,
je suis déesse
sous les caresses d'un dieu.*

*Pour Teddy C.
JULIENNE VERHAS*

Heule 1111- 2011

Op 11 november 2011 had de voorstelling plaats van het gelijknamig boek over 900 jaar Heule. Voor Hendrik Verschatse – actief lid van de Heemkundige Kring te Heule en van de Kring voor Kunst en Kennis – de aanleiding om zijn Tinekesgemeente in het zonnetje te zetten. Want Heulenaar is hij in hart en nieren. Hij woont in het huis van zijn grootvader waar hij souvenirs allerhande verzamelt en een geschiedenis van honderden jaren achterhaalt. Met veel liefde vertelt hij over zijn Heule.

De oudst gekende schrijfwijze van de gemeente Heule is “Hula” en gaat terug tot in het jaar 1111.

Heule ligt in het noorden van de stad Kortrijk, in de (vroegere) vlasstreek. Het telt ongeveer 10.000 inwoners en is de Tinekesgemeente

Standbeeld van Tinneke van Heule, je weet wel, die van het bekende liedje met tekst van René De Clercq en muziek van Emiel Hullebroeck.

De Tinekesfeesten werden voor het eerst georganiseerd in 1964. Er zijn dus bijna 50 “Tinekes van Heule”.

Heule is ook de geboorteplaats van Stijn Streuvels (1871-1969). Hij woonde in de Kortrijkstraat en op de Heuleplaats. En de ouders van Guido Gezelle hebben een grafmonument naast de kerk te Heule.

We vinden te Heule ook een vlaswingelmolen, molen ‘Deprez’, enig in zijn soort.

De schitterende kerktoren van de Sint-Eutropius kerk dateert uit de baroktijd, 16e eeuw.

In 1880 - 50 jaar België - gebeurde er te Heule een moord in de “Krakeelhoek”, de huidige Peperstraat. Stijn Streuvels was toen 9 jaar. Een

De Deprezmolen.

De Sint-Eutropiuskerk met zijn barokke toren uit de 16de eeuw.

heel verhaal en nationaal nieuws in die tijd. Adolph Couckuyt overleed op 20 jarige leeftijd aan een schotwonde...

De oudste bekende vereniging te Heule is de schuttersgilde Sint-Sebastiaan (uit 17e eeuw).

Er bestond ook een rederijkerskamer, retorica, zeker sedert de regeerperiode van Willem I maar wellicht nog vroeger. Ter illustratie volgt hierna een historisch werkje over de lente uit 1819.

Een aantal woorden klinken ons niet echt bekend in de oren of waren minder goed leesbaar: *cassau, varcia, beschuuw, nujaeven, vils, cramozijn, adonin en hijpocreen*. Wat betekenen ze? Wellicht een kluif voor Germanisten of andere specialisten.

Reacties zijn hartelijk welkom.

HENDRIK VERSCHATSE
verschatse@skynet.be

Meer info over Heule vind je uiteraard op internet.

De aengenaemigheden der lent

Wat lachende vermaeck komt ons de lente geeven
 Dien aengenaemen tijd die alles doet herleeven
 En in het groen verkleed de velden bosch en dal
 Zijn vol van melody en lievelijk geschal
 Hoor 't heir der nagtegaels uijt duyzend orgel keelen
 Vol van bevalligheyd de zoete lente speelen
 Begeer u naer het vele en zie de vreugden aen
 Die, in hun teere Jeugd, voor u ten dienste staen
 Zie met aendagtigheyd 't gewas van plant en bloemen
 Gij zult in elke vrucht 't beschik der godheyd roemen
 En merken dat geen kruyd op 't ruym der aerde wast
 Of 't word tot artzeny en voedsel toegepast
 Wil in 't hof der lent de wonderheden melden
 Zie daer de lelijbloem, de roosjes van de velden
 Tulp, hyacinth, cassau, rhenoncel, anemoon
 Viol, orthensia, fleurt laen, vils keijzerskroon
 Sijringer, amaril, thijm, varcia, serpentijnen
 Erica, Cramozijn, adonin, Jasemijnen
 En andere menigte wiens reuk en zoeten kleur
 Bekooren hart en ziel door d'inspraek der nateur...
 Beschuuw den veldeling langst gure en klaver weijden
 zijn bly hupp'lend vee al zingende geleyden
 Hoe hij in 'l lommer trad met versch beschaduw't groen
 Om bij een herderin zijn eerbaer lust te voen
 Ik zie dan strandewaers naar Neptune pekel stromen
 Den grooten walvisch voor de min tevoorschijn komen
 Dan elders hoe de lent verlokkt den krokodijl
 Die door de lentevreugd staeg spartelt in den Nijl
 Die keer ik naer een stoet van snelle nujaeven
 Die zich met Cupido in lente natura laeven
 Wiens boorden schateren van 's kikvorsch heusch gekwaek
 Die ook op zijne beurt gevoelt het lent vermaek

Daer zie ik op het dak de duijffens trekke bekken
 En ginst het Veld gediert door beemd en heuvlen trekken
 En hoe in 't schaduwgroen van 't lommerlyke woud
 D'eenvoudige nateur de lente bruyloft houd
 Dan zie ik op het veld de looze snaek en slangen
 Gekronkeld voor de min of vastgekronkeld hangen
 Die met 't nieuw lentekleed verciereren hunne graet
 Voorts hoe het moedig Ros zijn winter hair verlaat
 Het lammerende schaep met nieuwe wol verriyken
 Moet niet de schoone lent een paradijs gelycken
 Dat in naturas schoot een nieuwe Jeugd bekomt
 En aerdriek, lucht en zee met wasdom overstroomt
 Nu zit ik langst den zoom van frissche water vlieten
 En zie een florastuyn rond zyne boorden schieten
 Waer dat een glinstrend nat bestraeld door 't zongeschijn
 Bespiegelt kruyd en bloem als 't klaerste kristalijn
 By een vrugt teelend vogt van zoelen lente regen
 Die als een hijpocreen komt dropplend afgezegen
 En over 's groene veld gelyk den honing douwt
 Zo word gansch de nateur voor 's lente saison herbouwd
 Selfs droogen stam word groen, den ouden struijk krygt blaeren
 De wortels schieten loof, ja alles ziet men paeren
 Aen d'oevers van de dood een ouden kranken man
 Word ligt herstelt als hij de lent bereiken kan
 Hy huppelt van vermaek, hij voelt zijn neyging groijen
 En met een sneller loop 't bloed door zyn aeders vloyen
 Dat hy nog dikwils zou beschaemen jonge lien
 Wat aengenaemen stond doet ons de lent zien
 Tuijg tans dien schoonen tijd van uwe lentedaegen
 Schoon 's maer een schaduw is van 's reijne ziels behaegen
 Die 't eeuwige lent saisoen voor deugd bezorgen zal
 Streef van den geest omhoog, en looft den opperal

Met ved'ren van de zwaen
 Krijg ik mijn werk gedaen

La drague

*Et gratte, gratte le fond ,
Gobe, gobe le sable,
Recrache, recrache l'eau.*

*Ces quelques tonnes de tôles et de rouille
Somnolent dans l'entrée du port, semblent
Endormies mais voyez,
C'est la drague.*

*Et gratte, gratte le fond,
Gobe, gobe le sable,
Recrache, recrache l'eau.*

*Les heures passent et, sans cesse, dépouille
Le trop plein ; même l'estacade en tremble,
La nécessaire tache
Par la drague.*

*Et gratte, gratte le fond,
Gobe, gobe le sable,
Recrache, recrache l'eau.*

*Non, IGNARES, ce ne sont pas des fouilles.
Tout pour votre plaisir, je m'en branle.
Mes honneurs au courage
De la drague.*

*Va gratte, gratte le fond,
Gobe, gobe le sable,
Recrache, recrache l'eau*

JEAN-PIERRE BOLAIN

De Loire

*De Loire, dat is een reisje
Stond al lang op ons lijstje
En als je daar dan toch bent dan kon je,
volgens onze reisgids ook best eens naar de Sologne.*

*Het was er nog nooit van gekomen.
Wel waren we eens ingeschreven bij de vriendenkring van de bank.
Die organiseerden dat met een reisbureau in breed en ‘lank’ met klank.
Hadden ze de kring niet rond gekregen of waren er niet genoeg vrienden is zeer de vraag.
In elk geval waren we al in Panama, Peru, de VS, Italië, Japan, Noorwegen, Riga en Praag.
Bij deze nieuwe gelegenheid is het er van gekomen
En we hebben er echt van genoten.
Een heel gevarieerd programma van natuurschoon naar de mooiste kastelen van de Loire,
mooie dorpjes, een paar musea, een champignonkwekerij onder een rots als het ware.
We hebben een schaap zien scheren en een karper van zeven kilo uit het water zien sleuren.
Stomverbaasd de herdershond zijn horde zien mennen, dat was een gebeuren.
Het eten was goed en afwisselend in een mooi kader.
Wij sliepen in een nieuwe moderne bungalow bij het water.
Sommigen beten zich vast in de natuur, anderen lieten zich bijten!
Wie had zich verkneukeld aan de wijnproeverij? Spijt van?
In elk geval weer een gave belevenis waar we alweer tevreden over zijn
en er naar terugblikken met een gevoel van geluk en een pak foto’s waar werk aan zal zijn.*

RONNY VAN POTTTELBERGHE – ANNE-MARIE VANDEN BROUCKE.

La vie est faite pour vivre à deux

*La vie est faite pour vivre à deux,
Avec le plaisir de pouvoir partager.
Ne pas prendre l'amour pour un jeu,
C'est en fin de compte l'assumer.
Il faut connaître la personne,
Pour lui avouer je t'aime.
Écouter son cœur qui résonne,
L'amour est une graine que l'on sème.
Il faut être patient pour le voir évoluer,
Comme on voit une fleur qui fleuri.
Car toute chose doit se mériter,
C'est ma conception de la vie.
Croire en l'Amour est une chose magnifique,
Mais il faut être vraiment patient.
C'est un peu comme un mur de brique,
Qui se renforce avec le temps.
L'Amour se résulte sur trois points important,
La fidélité, la confiance et le partage.
Nous devons la vivre en passant de bons moments,
Serai-ce les paroles d'un grand sage ?
Enfin l'Amour se doit d'être respecté,
Car votre proche vous offre sa vie.
Elle vous partage son passé,
Et vous libère de tout ennui.*

PASCALE DECLOEDT

L'amour à l'infinif

Se rencontrer, se regarder, se désirer:

C'est par là que nous avons commencé;

Se confier, se dévoiler, s'admirer:

C'est comme ça que nous avons continué;

S'offrir, se découvrir, se faire plaisir:

C'est avec toi, mon amour que je veux vivre;

Se donner, partager, rêver:

C'est comme ça que je veux t'aimer;

Avec toi, chaque jours:

Je veux continuer à découvrir l'amour.

PASCALE DECLOEDT

Le bonheur

*Le bonheur c'est peu de chose
juste un instant parfait, simple et complet.*

*Un sourire, un câlin, juste un grain
un tout petit grain de tendresse
bonheur!*

*Oui le bonheur c'est peu de chose,
juste un peu d'amour...*

PASCALE DECLOEDT

Le Bonheur

*Si tu ne trouves pas le bonheur,
C'est peut-être que tu le cherches ailleurs,
Ailleurs que dans tes souliers,
Ailleurs que dans ton foyer.
Ne cherchons pas le bonheur dans nos souvenirs,
Ne le cherchons pas non plus dans l'avenir.
Cherchons-le dans le présent,
C'est là, et là seulement, qu'il nous attend.
Le bonheur, ce n'est pas un objet
Que l'on peut trouver quelque part hors de nous.
Le bonheur, c'est un projet
Qui part de nous et de réalise en nous.
Il n'existe pas de marchands de bonheur,
Il n'existe pas de machine à bonheur,
Il existe des gens qui croient au bonheur.
Ce sont des gens qui font eux-mêmes leur bonheur.*

PASCALE DECLOEDT

Love is

*Love is more than
 words can say
 Love is more than
 children think
 Love is more than
 a feeling
 Love is more than
 you can see
 Love is more than
 touch can do
 Love is more than
 people tell
 Love is more than
 you will ever know
 I love you....*

---

*Love
 Love
 love is the best...
 ...emotion
 ...feeling
 the love is...
 ...very important
 ...very nice
 I love ...
 ...U!
 ...only U!
 To be ...
 ...loved
 ...together
 You are....
 ...my big love
 ...the best in my life
 I love YOU!*

PASCALE DECLOEDT

Onze fotografen • Nos photographes

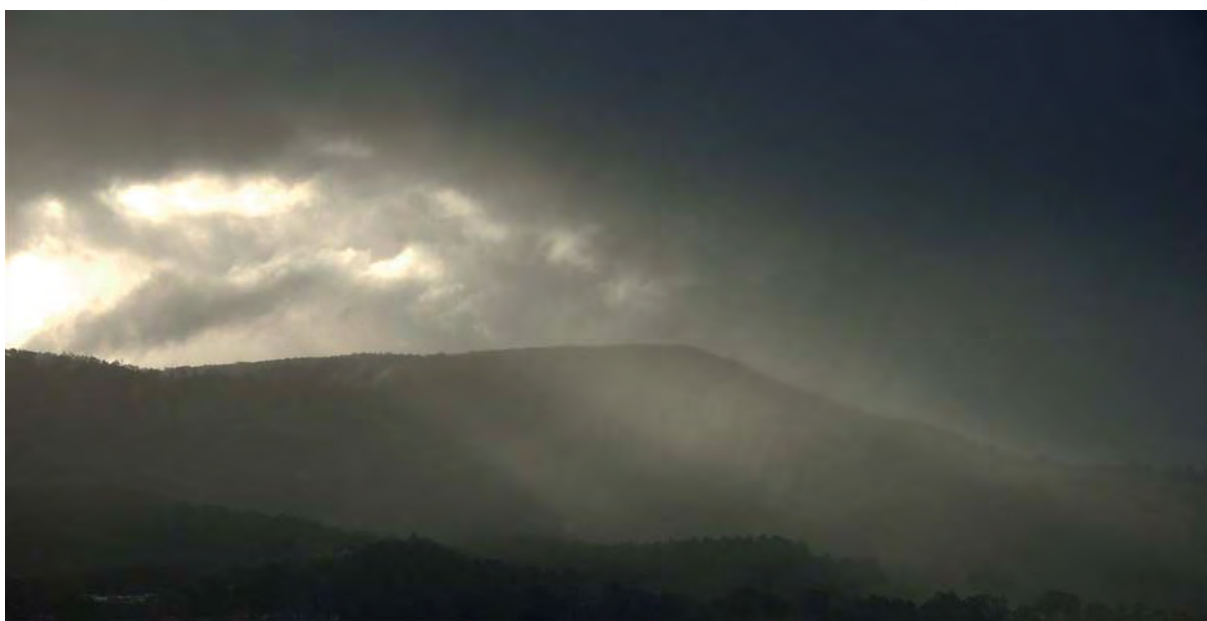
Op de kunstkalender CAE-KKK 2012, uitgegeven ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van onze vereniging, kon u reeds kennis maken met 12 uitgelezen werken van onze leden-fotografen. Het aanbod was groot, de keuze moeilijk. Daarom laten we u in dit speciaal jubileummagazine verder meegenieten van de heerlijke kijk op de natuur van onze alom geprezen huisfotografen.

Dans notre calendrier artistique CAE-KKK 2012, édité à l'occasion du 70ème anniversaire de notre cercle, vous avez déjà pu prendre connaissance de 12 œuvres choisies de nos membres photographes. L'offre était énorme, le choix difficile. Aussi nous vous laissons profiter dans ce magazine spécial jubilaire de la formidable approche visuelle de la nature par nos estimés photographes domestiques.

Bert Van Paepeghem: Strand ▲

Bert Van Paepeghem: Avondlicht ▼

Bert Van Paepghem: Bomen bij het veld ▲

Bert Van Paepghem: Sheep ▼

Albert Meunier: Damme ▲

Albert Meunier: Damme ▼

Albert Meunier: Texel ▲

Albert Meunier: Texel ▼

André & Marita: Lente ▲

André & Marita: Zomer ▼

André & Marita: Herbst ▲

André & Marita: Winter ▼

Chris Broos: *Ballon* ▲

Chris Broos: *Printemps* ▼

Chris Broos: Strand ▲

Chris Broos: Strand ▼

Coria: Abbaeye ▲

Coria: avril 2008 ▼

Coria: Tractor ▲

Coria: Automne ▼

Elke Moerenhout: Geef de aarde door (Frankrijk) ▲

Elke Moerenhout: Wolken ▼

Elke Moerenhout: Paddestoel met mug ▲

Elke Moerenhout: Bloem (Oppem-Meise) ▼

Gerday: Andalousie ▲

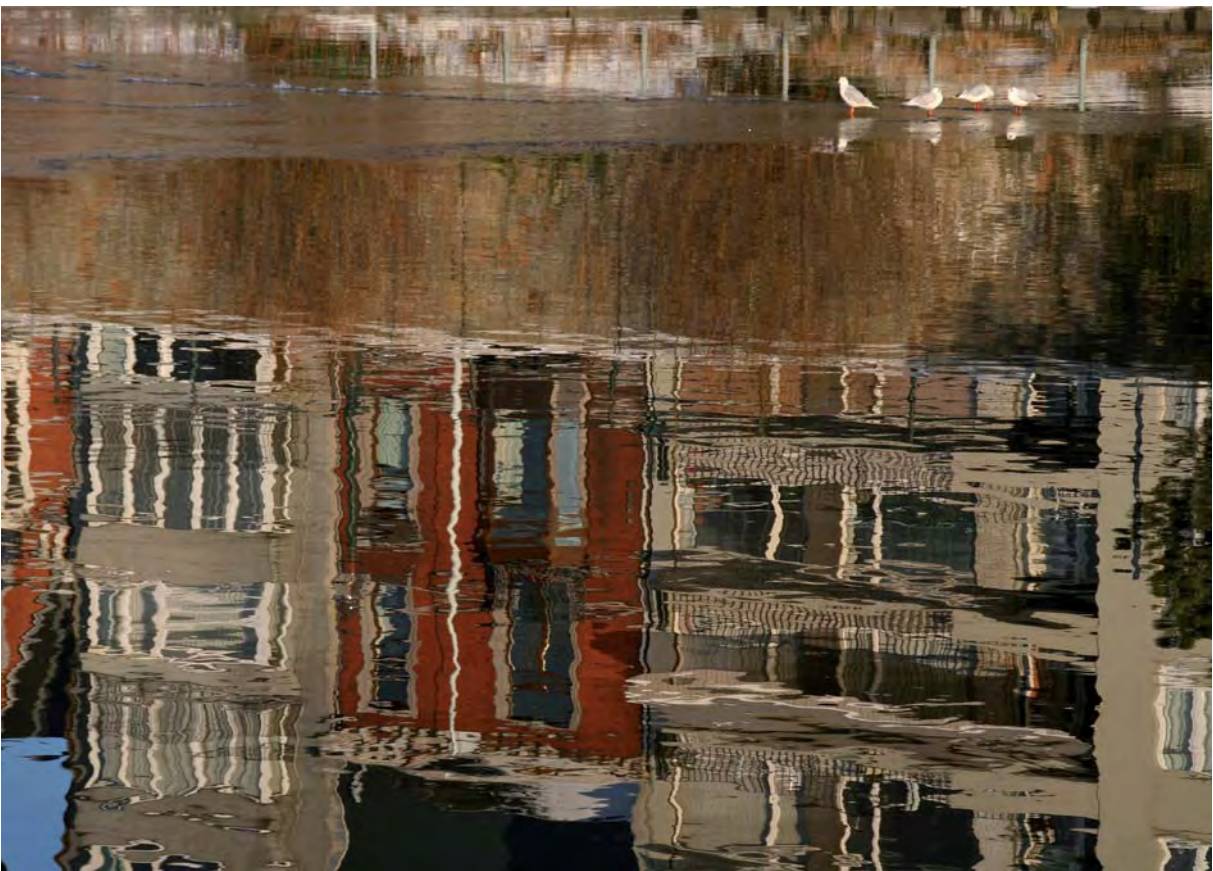
Gerday: Fleur blanche ▼

Gerday: Renversant ▲

Gerday: Renversant ▼

Jos Aerts: Hanoi's Rain (Vietnam) ▲

Jos Aerts: Winter (Paalse Plas, Beringen) ▼

Luc Cromphout: Landschap ▲

Luc Cromphout: Landschap ▼

Luc Cromphout: Landschap ▲

Luc Cromphout: Landschap ▼

Luc Cromphout: Landschap ▲

Luc Cromphout: Landschap ▼

MVC: Sans titre ▲

MVC: Sans titre ▼

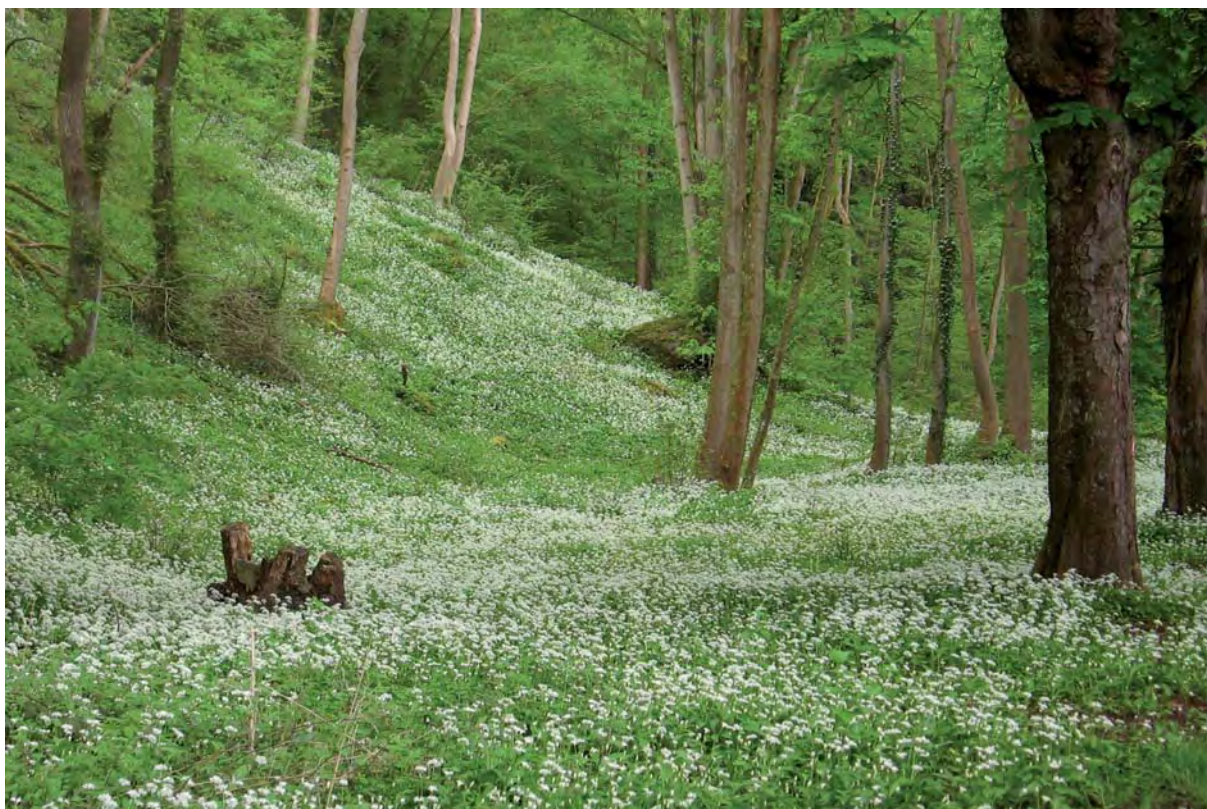

MVC: Sans titre ▲

MVC: Sans titre ▼

T. Titeux: Printemps ▲

T. Titeux: Eté ▼

T. Titeux: Automne ▲

T. Titeux: Hiver ▼

Caen en Mûr-de-Bretagne :

Kring voor Kunst en Kennis afdeling Foto en Rondleidingen stelt voor: "Achtdaagse rondreis met autocar van 9 april tot 16 april" Dit bericht verscheen op mijn Bnpparibasfortis-computer en trekt onmiddellijk mijn aandacht. Waarom zou ik niet inschrijven?

Ik ben nog nooit in die streek geweest en wil er zeker één keer naar toe. Het aanbod ziet er goed uit, de informatie lijkt tip top in orde en de organisatie gebeurt prima. Goede vooruitzichten dus.

Zaterdag 9 april... vroeg uit de veren. Ik kan in Brussel gebruik maken van een gereserveerde parkingplaats zonder in het bezit te zijn van een parkeerkaart voor gehandicapten (wat een luxe!). Wachtend op de autobus kan ik al kennismaken met de andere reizigers. Geen enkel gezicht komt me bekend voor, zodat ik me de vraag stel: wat voor een bende is dit eigenlijk?

De eerste aarzelende knikjes, links en rechts, worden gemaakt en het is luisteren of er ook Nederlands wordt gesproken. Dat blijkt goed mee te vallen. Als schuchtere Antwerpenaar voel ik me nu al iets beter ondanks het vroege uur.

Met een half uur vertraging geven Michel en Stanly de start tot vertrek en via een ontwakend Brussel wordt de autosnelweg richting Frankrijk opgezocht. Over de grens mogen we de bus even verlaten om de Franse lucht goed op te snuiven. Het zal misschien onze bijzonderste voedingsbron worden voor de komende week.

Na een interessant bezoek aan de universiteitsstad Caen, met Nederlandse gids, kunnen we 's avonds onze lege magen vullen. Omdat de temperatuur op het overdekte terras aan de lage kant is, zijn we verplicht een aperitief te drinken om onszelf wat op te warmen. Gelukkig ontmoeten we enkele mensen die graag een glaasje meedrinken. Meteen wordt de trend gezet voor de verdere duur van de reis. De eerste nacht valt goed mee en bij het ontbijt komen alle deelnemers al veel dichterbij elkaar. De reden is het kleine ontbijtzaaltje. Zondag bezoeken we Frankrijks tweede meest bezochte toeristische trekpleister: de Mont Saint-Michel. Onder een stralende zon wordt dit een geweldige ervaring. Je vindt er alles bij elkaar op een kleine oppervlakte: zee, zon, water,

cultuur, architectuur, gastronomie...en vooral veel mensen. De tijd die we hier doorbrengen is ruim voldoende. Bij vertrek slaat het weer om, gelukkig is dit maar tijdelijk.

De reis gaat nu verder naar ons uiteindelijke doel: Mûr-de-Bretagne. Bij aankomst daar haast ieder zich naar de kamer om vervolgens het restaurant op te zoeken. In deze vakantieclub lijkt alles goed geregeld. Het eten valt mee, is gevarieerd en soms streekgebonden. Het personeel is zeer gediensig. Na ons eerste bezoek aan het restaurant weten ze blijkbaar al aan welke tafel de wijn moet vloeien. Aan wit en rood dus geen gebrek. De nacht is voor velen een (snurkende) verademing na de vermoeiende reis.

Dit vakantieoord wordt de volgende dagen onze uitvalsbasis voor de verdere activiteiten.

We maken wandelingen en bezoeken in het dorpje de prachtige kapel St. Suzanne, de openlucht fototentoonstelling en de 2 kraampjes op de plaatselijke markt. De supermarkt verdubbelt zijn dagopbrengst na ons bezoek. We horen hoe Bretoense muziek weerklinkt en oefenen ons in Bretoense spelen. De andere dagen rijden, wandelen en varen we langs de rotskusten van Bretagne. Duizenden vogels bezorgen ons een vriendelijke groet van op hun vakantierots. In het binnenland bezoeken we menhirs (Carnac), markten en een koekjes- en ciderfabriek. In de talrijke souvenirwinkels verliezen veel mensen hun geld en de tijd uit het oog. De bus brengt ons vooral de laatste dagen te laat terug op de thuishaven met als gevolg dat de keuken 's avonds maar op halve kracht meer werkt. Gelukkig is rood en wit nog op post om de rest te vergeten.

De dagen gaan (te) vlug voorbij en na een week zit ons verblijf er op. Het was mooi en leerrijk vanwege de grote geschiedenis die in deze regio is voorgegaan. De natuur is hier nog volop aanwezig en de urbanisatie is nog niet zo zichtbaar. Veel mooie gebouwen, kerken, landschappen en andere bezienswaardigheden werden

door onze groep met een speciaal oog bekeken. Er zijn wel een “paar” fotootjes getrokken, vermoed ik, en dat is toch ook een beetje het doel van deze reis geweest. Nu maar hopen dat dé winnende foto van de reis uit mijn apparaat komt.

Ik wou altijd al eens naar Bretagne toe en kom zeker terug. Er is nog zoveel te ontdekken in deze regio.

Het werd alleszins een meevaller en de organisatie verdient meer dan één pluim uit de staart van de Franse haan.

Dank aan iedereen die er bij was,

Felix en Sonja

Kunst & Kennis in Normandië en Bretagne

Curieus en mysterieus

Ooit gedacht dat een beslissing van het concilie van NICEA in het jaar 325 er voor zou zorgen dat Michel en Stan ons voor onze jaarlijkse uitstap in de paasvakantie een busreis naar Normandië en Bretagne zouden voorstellen ?

Normandië – land van de Vikings “Noormannen” – een streek in de ban van de zee, de visvangst en het strandplezier.

Bretagne – ook klein Brittannië genoemd – sinds de vijfde eeuw overspoeld door Keltische christelijke Britten met zijn mysterieuze locaties, middeleeuwse forten, ruige kustlijn en wondermooie roze granietkliffen.

Wist u dat :

- We zaterdagmorgen 9 april een afspraak hadden in de Koolstraat te Brussel – aan “Loge F”.
  - Onze buschauffeur het kort na ons vertrek aan de stok kreeg met een wegpiraat die hem tot tweemaal toe tot een noodstop dwong;
  - We overnachtten in Caen, een bruisende universiteitsstad met prachtige versterking.
  - Caen in het centrum lag van de verschrikkelijke slag om Normandië, volledig door de geallieerden vernietigd werd om de Duitsers te hinderen en de bevolking zich verscholen hield in een klooster waarvan de daken bedekt werden met lakens met een rood kruis, geschilderd met bloed.
  - We de zondag een afspraak hadden met de patroonheilige van onze thuisgemeente in zijn Abdij van de Mont-Saint-Michel.
  - Deze abdij in de middeleeuwen als het hemelse Jeruzalem, de afspiegeling van het paradijs op aarde werd beschouwd.
  - We een weekje mochten verblijven in het prachtig en rustig aan het Lac de Guerledan gelegen vakantiecentrum van Vacanciël in Mûr-de-Bretagne.
  - Mûr-de-Bretagne werkelijk gelegen is aan een muur, niet die van Geraardsbergen, maar wel l’Alpe-d’Huez Bretonne en dat we ons de gemakkelijke busritjes over deze muur nog levendig zullen herinneren op 5 juli aanstaande wanneer we de renners zullen zien zwoegen naar de aankomst van de vijfde rit in de ronde van Frankrijk.
  - We tijdens een wandeling naar de afdamming alles vernamen over de oorsprong van het meer in de prachtige tuin van het vakantiecentrum.
  - Onze plaatselijke gids in het donker niet zichtbaar is behalve wanneer het maanlicht in haar ogen schijnt of wanneer ze licht.
  - Op de markt van Quitin konden genieten van de gemoedelijke Bretoense sfeer bij een bordje oesters.
  - Er een Bretoense versie van petanque, tuut- en bakschieten bestaat.
  - We met een panoramaboot naar de 7 eilanden zijn gevaren, maar het er eigenlijk maar 5 zijn.
  - Dat Michel Van Den Bossche het vogeleiland waarschijnlijk onmiddellijk zou laten ontruimen wegens overbevolking.
  - We blijkbaar Delirum Tremens hadden gedronken, want we zagen geen roze olifantjes maar wel andere roze verschijnselen bij ons bezoek aan de Côte de Granite Rose bij Perroz-Guirec.
  - Het water ons uit de mond liep toen we in La Trinité-sur-Mer de pas geviste Sint-Jacobsvruchten naar ons zagen knipogen in hun schelpen;
  - We ook nog steeds niet weten hoe en waarom al die menhirrijen in Carnac zijn rechtgezet;
- We zeker genoten van deze indrukwekkende streek die zoveel te bieden heeft, maar we toch liever een spelletje curling spelen in plaats van Bretoens petanque;
- Michel en Stan er terug in geslaagd zijn om de zon de ganse week voor ons te reserveren;
  - We de Kring voor Kunst en Kennis, en in het bijzonder Michel en Stan van harte bedanken voor deze rijk-gevulde en geslaagde vakantieweek.

Vanwege tevreden medereizigers

MAAN

Découverte de la Bretagne

En ce début de printemps, direction la Bretagne par ce beau mois d'avril et plus précisément Mûr-de-Bretagne dans les Côtes d'Armor.

Arrivés à destination après une journée très ensoleillée et chaude, nous sommes agréablement surpris par la quiétude et la beauté du lieu où nous résiderons durant une semaine. Le lac de Guerlédan est un havre de paix pour les amoureux de nature, de promenades pédestres le long du lac ou d'amateurs d'avirons et de kayaks.

Après une nuit reposante, nous partons à la découverte du village de Mûr-de-Bretagne tout d'abord, de la région ensuite et plus précisément, en ce qui nous concerne, un retour dans l'accueillant port d'Erquy connu pour ses noix de Saint-Jacques à déguster en cassolette, en brochette, en persillade mais aussi pour ses fabuleux plateaux de fruits de mer avec en vedettes les huîtres de la baie de Saint-Brieuc, bref de quoi contenter très agréablement nos palais.

Le Cap Fréhel vaut à lui seul le détour et plus précisément la route qui y mène ainsi que les plages des Sables d'Or. Les palettes de couleurs sont superbes sous le soleil radieux.

Après ce bon bol d'air, pourquoi ne pas déguster un bon bol de cidre ? Aussitôt dit, aussitôt fait et c'est avec grand intérêt que nous découvrons les différentes sortes de pommiers et les secrets de fabrication de ces merveilleux breuvages que sont le cidre, la fine de Bretagne et le jus de pommes.

Mercredi est une journée chargée : départ matinal pour la côte de granit rose avec ses formes bizarres telles que le chapeau de Napoléon, la chaussure renversée, la sorcière, la tortue, le champignon, toutes des créations naturelles dues à l'érosion et au vent.

Après cette visite étonnante, place à notre bien-être gourmand avec la visite d'une biscuiterie et un dîner à Perros-Guirec. L'après-midi, une croisière au large est prévue dans l'archipel des Sept-Îles, classé réserve naturelle, où nous côtoyons fous de bassan, macareux moines, goélands argentés, cormorans huppés, phoques gris et pingouins tordas.

Nous voici déjà au dernier jour sur place. Nous passons dans le Morbihan et nous nous rendons à Carnac célèbre pour ses menhirs et ses sites mégalithiques ainsi que dans le charmant port de Trinité-sur-Mer.

Que retenir de ce voyage ? Qu'il faut bien plus qu'une semaine pour découvrir tous les trésors, les curiosités, les ports de cette charmante région qu'est la Bretagne, qui plus est sous le soleil, et que l'on n'a qu'une envie : y revenir !

NADINE DE GREVE

Mûr-de-Bretagne

*Partir en famille
A Mûr-de-Bretagne,
Partir entre amis
Loin des montagnes...*

*Voyage en car
Car Constantin
Nous emmène à Caen
Quant au Château et son histoire,
Il guide les badauds
A travers la ville, ses vieux trottoirs...*

*Vive le Pommeau,
Le cidre et le pinard !*

*Saint Michel veille sur le mont,
Michel, quant à lui, veille sur Arlette.
Les mouettes, les vaguelettes, le
Couesnon,
Les prés-salés et ses moutons,
Il y a tant à voir et c'est si bon !
Sans oublier les galettes et l'omelette
De la mère Poulard !*

Vive les fêtards !

*Direction Mûr-de-Bretagne,
Endroit calme et reposant
Au pied du lac de Guerlédan...
Ballade au barrage,
Danses bretonnes pour tout âge...*

*Fine de Bretagne, ça se mérite
Après la promenade sur les côtes de
granite
Et le tour des sept îles,
Où le Fou de Bassan,
Le macareux moine et le phoque
gris
Ont élu domicile...*

*Retour à Vacancier
Pour une partie de boules
Où le rire rejoint le ciel
Bleu d'azur
Au cœur de la Bretagne...*

*Et puis, il y a Carnac
Et ses menhirs,
N'y voyez aucune arnaque,
Il faut juste s'ébahir
Devant des pierres de toutes tailles
Alignées comme des soldats
Sur un champ de bataille...*

*Une semaine, c'est court,
On rentre le cœur lourd,
Mais pas pour longtemps,
Un autre voyage nous attend,
Un peu de patience...
C'est pour bientôt !!!*

ANNICK GODICHAL.

Voetbal! Een feest?

De ASLK had destijds drie ploegen in het interbanken gebeuren, maar bovendien een jaarlijks toernooi tussen de verschillende bureaus. Niet ieder bureau kon daaraan deelnemen natuurlijk. Om te beginnen moeten er minstens elf gegadigden in zo'n bureau te vinden zijn en daar liep het al meestal fout. Nochtans heeft het vormen en spelen met zo'n ploeg een zeer grote invloed op de verhoudingen binnen zo'n entiteit. Voetbal is immers een ploegsport en om echt goed te functioneren heb je wel de steun nodig van iedere medespeler. Het grote geloof in "samen kunnen we meer en beter".

Waar mensen met een groep dag in dag uit samen zijn, zijn er altijd wel spanningen. Soms onderhuids en sporadisch komt dat aan de oppervlakte en worden er dingen gezegd of gedaan die het precaire evenwicht helemaal verstoren. Omdat ik daar echt in geloof is mijn hele loopbaan bij de ASLK vervlochten met voetbal.

In de Naamklapper Spaarkas was een grote nood aan jongelui. De Naamklapper kende een achterstand in het werk van meer dan twee jaar en het werd wel hoogtijd om dat eens aan te pakken. Het personeel was gemiddeld rond de vijftig jaar en meer, dus nieuwe opgeroepen werden onmiddellijk naar de NAS gestuurd. Dat leidde tot scrabeuze toestanden. Zo vertelde één van de nieuwkomers dat hij in een café onlangs nog een "pee" had gezien die ... enz. Op dat ogenblik draaide één van de ouderen van de NAS zich om en vroeg dan lizig: "En hoe oud was die pee?" Waarop het antwoord: "Och, zeker wel vijfendertig jaar". Het effect laat zich raden.

Om de stukken te lijmen stelde ik voor mee te doen aan het interbureau-toernooi. Nadat de grote storm een beetje was gaan liggen, kon ik toch enkele collega's overtuigen om ons in te schrijven. Jammer genoeg was het vooral moeilijk die elfde man te vinden. We geraakten tot tien, maar die elfde was een moeilijke zaak. Nu was het wel toegestaan om met twee of drie kleine bureaus samen in te schrijven. Naast de NAS was er een bureau waarin maar één iemand werkte, dus die zat daar helemaal alleen, bovendien was hij jong genoeg en wist hij ook iets van voetballen af. Hij verzocht zelf om met ons mee te

spelen. Ik verwees hem naar het comité om toelating te vragen en ik vroeg ook naar een schriftelijke bevestiging hiervan. Het comité vond daar geen graten in en gaf toestemming via een klein berichtje. Ondertussen hadden wij met de kersverse ploeg al een probeerseltje gedaan met een club van lijn 60-spoorweglijn naar Dendermonde. Wij wonnen de wedstrijd en direct was er een deel van de ouderen in de NAS die zichzelf tot supporters uitriepen en het werden fantastische supporters.

Het toernooi zelf werd al jaren beheerst door twee ploegen: de "Gebouwen" en de "Caisse Centrale", twee schitterende elftallen met spelers die in competitie spelen en dan nog in de hoogste regionen. Ieder jaar ging de finale tussen deze twee. Wij, met ons ploegske van de NAS werden uitgeloot als tegenspeler van de Caisse Centrale. We zaten in zak en as. Spelers als Rivet van den Union, Nupie van KV Mechelen, Van Volcem, keeper van VG Oostende en nog andere. Zij hadden maar één speler die niet in de Belgische competitie speelde. Ik moest al mijn overredingskracht gebruiken om door te gaan en gelukkig kreeg ik de onvoorwaardelijke steun van onze supportersclub.

Ondertussen liet de Caisse Centrale ons weten hoe zij dacht over het verloop van de wedstrijd. Geregeld liep er wel iemand van hen de Naamklapper binnen om te vragen of we geen forfait gaven, wij maakten immers geen schijn van kans. Ik probeerde mijn collega's te overtuigen van de onvoorspelbaarheid van het voetbal. Maar het was toch met een klein hartje dat wij verzamelden in Bosvoorde.

De match begon spectaculair. De aftrap werd gegeven en de NAS maakte een eerste doelpunt. En vooraleer we een half uur hadden gespeeld was het al twee-nul voor de NAS. De Caisse Centrale werd zenuwachtig en het spel verruwde. Het werd net voor de rust twee-één. Na het gebruikelijke appelsientje terug het veld op met een uiterst nerveuze Caisse Centrale. Het ging er hard aan toe en ook onder mekaar vielen er harde woorden. Maar het werd drie-één. Nu was het voor keeper Van Volcem te veel. Hij wou niet meer in zijn doel blijven, maar deelnemen en het zaakske recht trekken. Hun zwakste schakel werd

dan in doel geposteed. En het werd drie-twee. De scheidsrechter moest nu herhaaldelijk tussenkomen, want er werd vooral op onze benen gestampt, meer dan op de bal. En het werd vier-twee. En toen werd er tot onze grote opluchting afgeblazen.

Wij werden gek van euforie, maar onze tegenstanders namen dat zomaar niet. Zij wilden de match doen herspelen omdat wij iemand hadden opgesteld die niet tot de NAS behoorde. Gelukkig had ik mijn geschreven toelating (kattebelletje) van het comité. En dan kwam de grote ontuchtering. Wij hadden tijdens de match alles gegeven, geen pijn of vermoeidheid gevoeld, maar nu hadden wij zoveel gekwetsten dat we geen valabel elftal meer bij mekaar kregen. En de finale was tegen de Gebouwen.

Na zo'n bevochten en mooie zegen, zouden wij nu echt moeten eindigen met een anticlimax, een forfait? Het was één grote ellende. Maar onze supportersclub vond dat zoiets echt niet kon en stelde dan voor om de besten onder hen te proberen overtuigen mee te spelen en dus ons vervolledigen tot elf spelers. Dat is dan gebeurd en alhoewel wij toch een vrij goed spektakel boden, gingen we deze keer onderuit. Een mirakel herhaalt zich geen twee keer. En onze sympathieke supporters die nu hadden mee gespeeld, die zijn de eerste drie dagen na de match niet uit hun bed geweest.

MANFRIED

En de prijs is ...

De Kredietbank loofde een prijs uit voor een leerling die in al zijn jaren middelbaar onderwijs altijd de eerste van de klas was in Nederlands. En voor het eerst in al die jaren zou er dit keer toch een kans bestaan dat er nu eindelijk iemand zou opdagen die aan de vereiste voorwaarde voldeed. Met nog één trimester te gaan zou de Manfred de prijs zo goed als toegewezen krijgen.

Toch was er het voorlaatste jaar iets gebeurd wat ogenschijnlijk niet van belang was, maar dat ik toch wil vermelden omdat het er onrechtstreeks bij behoort. In dat jaar hield ik een spreekbeurt over een politieke figuur, zoals trouwens al mijn klasgenoten. De door mij verkozen figuur waarover ik het zou hebben was Jozef Dzjoegaswili, beter gekend onder de naam van Stalin. Ik begon mijn voordracht met: "Kameraad leraar, kameraden studenten ..." en nam dan een korte pauze. Het effect was beter dan ik had verwacht. Je kon een speld horen vallen. In een streng katholiek college de figuur van Stalin in de verf zetten en dan nog mijn publiek toespreken als "kameraden"! En ook daarna bleef ik de eerste in Nederlands.

In ons laatste jaar kregen we de opdracht een eindverhandeling te maken van ongeveer vijftig bladzijden over een vrij te kiezen onderwerp. Mijn keuze viel, hoe kon het ook anders, op "Het Communisme". Dat bleek in de leraarskamer nogal moeilijk te liggen en ik werd door de Superior ontboden. Die bleek niet erg opgezet met mijn keuze.

Hij vond het onderwerp te omvangrijk om in vijftig bladzijden en op een zinnige wijze te behandelen. Binnen de veertien dagen moest ik een nieuw onderwerp voorstellen.

Veertien dagen later deelde ik de titel van mijn nieuw project mee: "Het Communisme in België". Nu was ik echt over de schreef gegaan en ik kreeg als enige in de klas een titel opgelegd: "De Algemene Spaar- en Lijfrentekas". Met veel tegenzin ben ik daaraan begonnen, maar toch viel dat mee, de instelling was niet karig met informatie en zo gelukte het mij om toch een degelijk werkstuk af te leveren.

De Kredietbank echter zag het niet zitten om de prijs toe te kennen, ook al was de voorwaarde vervuld. Dus de prijs is ...

Dit is zowat zestig jaar geleden en de eerste twintig jaar na de weigering kreeg ik rond eind juni, begin juli telkens een reclamefoldertje van de KB in mijn brievenbus. Een prijs in schijfjes dus.

Eveneens jaren later komt een hele goede vriend en klasgenoot in gesprek met onze vroeger klastitularis van het laatste jaar. Zij hadden het over die en die in de klas en ook over Manfred. Ik kom net bij hem vandaan, zegt mijn vriend, wij zien elkaar geregeld. En dan kwam heel schuchter de vraag: "en is hij nog altijd communist?"

MANFRIED

Bal de minuit

La nuit étend, déjà, son long manteau noir sur la plage et, encore, je marche le long de l'eau. Chaque vague vient mourir sur le sable et murmure un appel qui bourdonne à mes oreilles et m'hypnotise petit à petit.

Au loin, une lumière danse sur la mer et mon regard reste soudé à l'éclat de sa brillance. Je vais sans me rendre compte que je change de cap, maintenant, délibérément, face au néant.

J'enjambe, une à une, ces vagues sans ressentir les morsures, toujours plus froides, toujours plus envahissantes. Plus loin, je dois aller plus loin. Je ne perçois plus les plaintes, je marche dans le calme serein et je m'enfonce jusqu'à ne plus avoir pied. Je suis bercé dans les bras de l'immensité.

Je valse et m'abandonne à son étreinte. La lueur a disparu. Je ne peux crier tant je suis épris d'elle.

La nuit de noce peut commencer.

J'entrouvre mes lèvres et je la sens, toute entière, m'envahir. Je transpire mon abandon et je fatigue sous ses avances, toujours plus profondes, plus agressives.

Je suis un amant comblé et je sombre, inconscient, heureux de ce bonheur, jamais ressenti.

Mes paupières sont lourdes et peinent à se décoller. Lentement, m'apparaît un pâle rayon de soleil. Je détourne mon regard, regarde mes mains. Elles griffent, méchamment, le sable. Je suis allongé sur la plage, nu, dans un lit de mille coquillages, un reste de filet, du bois, des algues, des bris de bouteilles et plus loin, une méduse, un crabe. Je suis épié de toute part par des mouettes méfiantes, interrogatives et prêtes à prendre leur envol au moindre mouvement de ma part d'autres à me crever les yeux à un geste brusque. Je souffre la douleur, ma peau a les relents de son parfum mazouté et mon sexe, ensanglanté, hurle un trop plein de violence.

Folle cette nuit où je me suis donné, corps et âme, à la sournoise jamais vaincue... un jour, peut-être ?

Stupide idée, que de vouloir prendre une revanche.

Je me suis damné à ce dantesque bain de minuit.

Je suis cassé et je ne regrette rien.

Mais, je me demande encore :

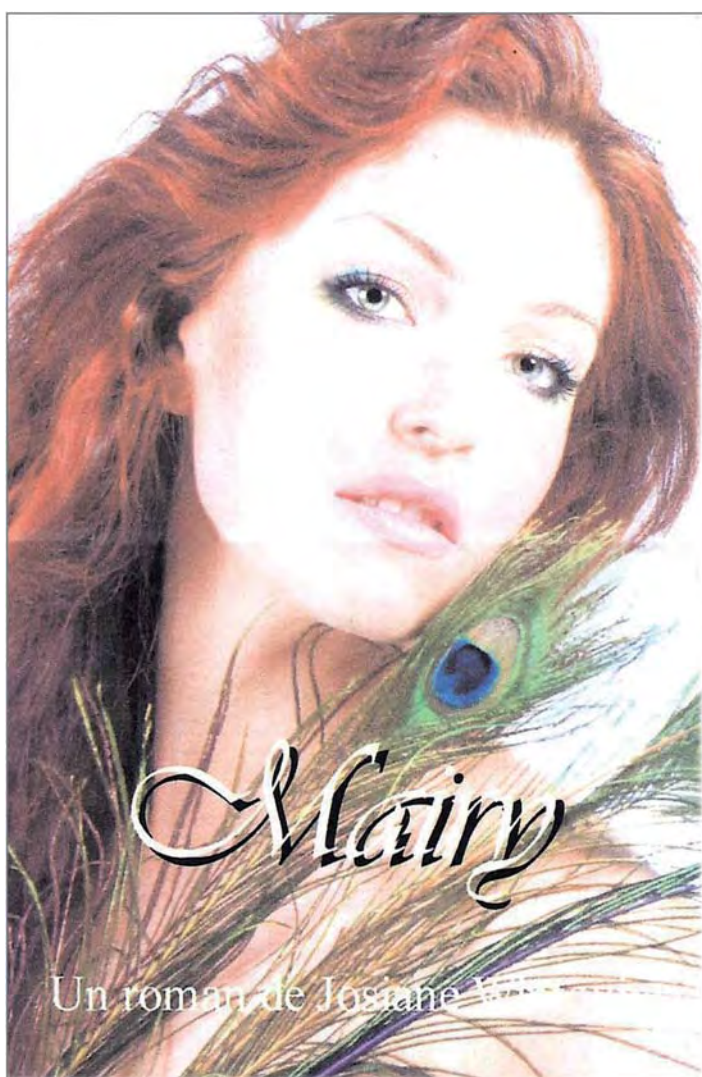
Pourquoi m'a-t-elle épargné ?

NIEUPORT 2006

JEAN-PIERRE BOLAIN

Un nouveau livre de notre collègue Josiane Wintquin

C'est en Pologne que fut décimé la famille entière de Mamour, grand-mère de Mairy. Aux atrocités de la guerre se rajouta l'accident terrible des parents de Mairy laissant Mairy et sa grand-mère seules au monde. Soudées, elles affronteront ensemble la vie et ses chemins aléatoires. Elevée par sa grand-mère, devenue femme et avocate prometteuse, Mairy cherche un sens à la vie.

Peut-être la souffrance permet-elle d'apprécier davantage les moments heureux de la vie? C'est ce que Mairy découvrira en rencontrant Mickaël Desmond, digne fils de la plus grosse compagnie d'assurances de la ville de Lyon.

Ce bonheur ne sera pourtant pas acquis. Mairy le découvrira en affrontant de nouvelles épreuves faisant appel à son courage, à sa détermination, mais aussi, à sa bonté de cœur naturelle. Parviendra-t-elle à faire les bons choix? A surmonter ses peurs? Trouvera-t-elle enfin la paix et la sérénité?

Dans un roman riche de candeur et de simplicité, Josiane Wintquin dirige nos émotions, les apprivoise, afin de nous rappeler que les vraies valeurs de la vie tiennent dans ce qui nous approche les uns des autres, l'amour.

Sheriff Mimish

par Michel Matray

Chères lectrices, chers lecteurs,

C'est un grand plaisir pour moi de vous inviter à lire mon roman "Sheriff Mimish" paru chez LEDA Editions. (www.editionsleda.fr)

Ecrite au présent du point de vue du héros Mimish, l'histoire oscille sans cesse de la série noire teintée d'humour à la naïveté la plus déconcertante.

Mimish est un fan inconditionnel des aventures de Cow-boy Jack, le fabuleux héros de Bruno Lenoir, un auteur à succès. Le hasard le fait entrer en compétition avec Dark, un autre collectionneur de la série western... et comme au Far West, les ennemis apparaissent...

Très cordialement, je vous souhaite une bonne lecture.

Michel Matray

Sheriff Mimish est disponible chez LEDA Editions : www.editionsleda.fr/

Sheriff Mimish est l'histoire d'un collectionneur acharné des œuvres de Bruno Lenoir, l'auteur à succès des aventures de Cow-Boy Jack, CBJ pour tous ses fans.

Pour trouver les fameux romans western, Mimish parcourt tous les lieux consacrés aux livres depuis la librairie hostile de Germaine et Gertrude jusqu'à l'intimité de l'appartement d'autres lecteurs ou lectrices.

Mais ce monde littéraire ne baigne pas dans le silence feutré des bibliothèques. Les rivaux se toisent et les ennemis s'agressent car Bruno Lenoir ne laisse personne indifférent.

Dès le premier chapitre, les hostilités commencent. Mimish osera-t-il pénétrer dans la librairie pour choisir un CBJ ? Ici, « elles » détestent Cow-Boy Jack et son auteur. Partagé entre l'audace et la trouille, Mimish s'y risque. Les livres sont en rayon, plutôt mal classés, mais ils y sont. La librairie agressive harcèle la clientèle. Ambiance !... Il choisit trois aventures et quand il veut déposer sa monnaie sur le comptoir, il constate qu'il n'a pas assez d'argent pour payer. Les ennuis commencent...

Sheriff Mimish

Michel Matray

Roman

Photo Michel Matray

ISBN 978-2-36218-026-2

9 782362 180262

Michel Matray

Prix : 22,00 euros
Prix valable en France

Sheriff Mimish

Michel Matray

Heer Halewijn verstript

De ballade van Heer Halewijn gaat over een prinses die gelokt wordt door het gezang van Heer Halewijn. Ze vraagt haar ouders of ze naar hem toe mag gaan. Haar ouders vrezen het ergste want niemand is daarvan ooit teruggekeerd. Hun antwoord is dan ook categoriek ‘nee’. Bij haar broer vindt ze wel enige steun. Ze mag gaan als ze haar eer bewaart.

De prinses ontmoet Heer Halewijn in het bos en spoedig wordt zijn echte bedoeling duidelijk: hij wil haar vermoorden. De onverlaat is zeker niet aan zijn proefstuk. Dat ziet er niet goed uit voor het koningskind.

Omdat ze zo mooi is, laat de middeleeuwse serial-killer haar kiezen op welke manier ze naar het hiernamaals zal vertrekken. Dat zal hem zuur opbreken. De prinses kiest – de woorden van haar broer indachtig – voor het zwaard, de adellijke manier. Maar ze verzint hierbij een list. Ze waarschuwt Halewijn dat hij helemaal onder het bloed zal zitten en stelt hem voor zijn bovenkleed uit te trekken. Ze profiteert van de situatie en de vrouwenmoordenaar wordt zelf een kopje kleiner gemaakt. Ze neemt het hoofd mee als souvenir en spoed zich naar huis.

De koning is natuurlijk dolgelukkig dat zijn dochter heelhuids terug is. Hij geeft een megafeestmaal en het hoofd – de inspiratie zou uit het verhaal van Johannes de Doper kunnen komen – wordt op de tafel gezet.

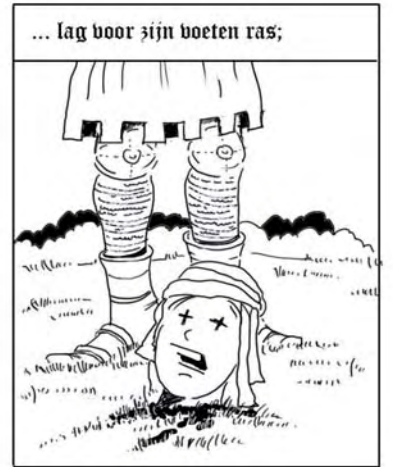
Het lied van Heer Halewijn stamt naar alle waarschijnlijkheid uit de middeleeuwen en zou jarenlang mondeling zijn overgeleverd. Pas in het midden van de 19de eeuw dook een geschreven versie op.

Het thema van het verleidelijk gezang is ook bekend van de sirenen uit de Odyssee en van de Lorelei langs de oevers van de Rijn. In het lied van Heer Halewijn is het echter de slechterik die het onderspit delft.

Die middeleeuwse vrouwen konden blijkbaar ook hun mannetje staan...

Onder de galge en gae ik niet;
Uwen rooden hals en
strijk ik niet,
Moordenaers-raed
en doe ik niet!

Zij nam het hoofd al bij het haer
En waschte 't in een bronne klaer.

Zij sette haer schrijlings op het ros;
Al zingend en klingend reed zij door 't bosch.

En als zij was ter halver baen,
Kwam Halewijns moeder daer gegaen:

Schoon maegt, zaegt gij
mijn zoon niet gaen?

Uw zoon heer Halewijn is gaan jagen, g'en ziet
hem weer uws levens dagen. Uw zoon heer
Halewijn is dood. Ik heb zijn hoofd in mijnen
schoot. Van bloed is mijnen
voorschot rood!

Toen ze aen haer vaders poorte kwam,

Zij blaesde den horen als een man.
En als de vader dit vernam,

TOE-TAARAN

't Verheugde hem dat zij
weder kwam.

Daer werd gehouden een banket;

Het hoofd werd op de tafel gezet.

EINDE

DE CULTURREIS

ANNICK HEYNDERICKX

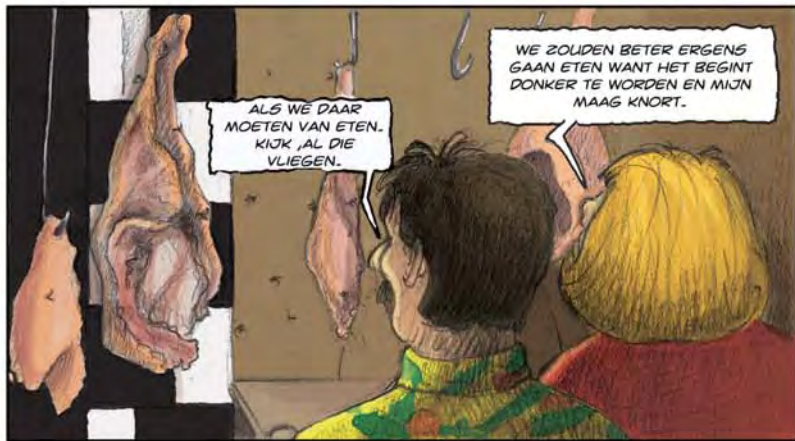
DIE IS PRECIES AL VERSCHRIKKELIJK STONED.

DAT IS EEN WATERPIJP.

JE GAAT DAAR TOCH NIET MEE BEGINNEN!

IK HEB DAT ALTIJD AL EENS WILLEN PROBEREN. DAT KAN TOCH?

ALS WE DAAR MOETEN VAN ETEN. KIJK, AL DIE VLIEGEN.

WE ZOULDEN BETER ERGENS GAAN ETEN WANT HET BEGINT DONKER TE WORDEN EN MIJN MAAG KNORT.

TASTE THIS VERY GOOD KUSHERI.

HET IS PRECIES AL EENS GEGETEN.

ZE GEVEN GEEN BESTEK EN ETEN ALLES MET HUNN HANDEN.

NU MOET IK TOCH DRINGEND IETS ETEN, WANT IK HEB REUZEHONGER. IN BENIDORM...

JAJA IK WEET HET NU AL! DAAR IS HET SOWIESO ALTIJD BETER. WE VINDEN WEL IETS.

EVENT 70

1942 – 2012

Lees alles over het feest van 6 oktober 2012 ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de Kring voor Kunst en Kennis in ons magazine 2013.

Was je erbij en kon het je inspireren? Klim dan eens op ouderwetse wijze in je pen en stuur je kopij naar het Secretariaat CAE-KKK van BNP Paribas Fortis, 1RA1K, Warandeborg 3 te 1000 Brussel.

Of ben je helemaal mee met de tijd? Mail dan je Word- of ander document rechtstreeks naar CAE-Admin@CAE-KKK.be en laat vrienden en collega's meegenieten van je literair of grafisch talent in **Op de Uitkijk/La Fenêtre Ouverte** en op de website van de Kring www.CAE-KKK.be.

1942 – 2012

Lisez tout sur la fête du 6 octobre 2012 pour le 70ème anniversaire du Cercle d'Art & d'Étude dans notre magazine 2013.

Vous y étiez et cela vous donna de l'inspiration ? Prenez votre plume comme par le passé et transmettez-nous votre copie au Secrétariat CAE-KKK de BNP Paribas Fortis, 1RA1K, Montagne du Parc 3, à 1000 Bruxelles.

Ou êtes-vous entièrement d'actualité ? Envoyez-nous votre document Word ou autre immédiatement à CAE-Admin@CAE-KKK.be et partagez vos talents littéraires ou graphiques avec vos amis et collègues dans **La Fenêtre Ouverte/Op de Uitkijk** et sur le site Internet www.CAE-KKK.be .

BUREAU EXECUTIF & CONSEIL D'ADMINISTRATION

DAGELIJKS BESTUUR & RAAD VAN BESTUUR

PRÉSIDENT - VOORZITTER	Philip DE CEULENEER	N	1JQ61	40452	philip.deceuleneer@aginsurance.be
Secrét. Président - Voorzitter	Hedi ROSKAMP	F	1JQ61	40451	hedwig.roskamp@aginsurance.be
Vice-Présidents - Ondervoorzitters	Jean VAN SCHOONWINKEL	F		071/453280	johan.schoonw@skynet.be
	Edgard VAN DE VELDE	N			edgard.vandevelde@skynet.be
SECRÉTARIAT DU CERCLE - SECRETARIAAT VAN DE KRING			IRA1K	85875	
			mailbox: bnpparibasfortisBE—Kunst & Kennis - Art & Etude		
Secrétaires - Secretarissen	Hilde SILVERANS	N	IRA1K	015/415496	hilde.silverans@telenet.be
	Camille RENSON	F	IRA1K	0496/508935	camillerenson@hotmail.com
Trésorier - Penningmeester	Clément VERDOY	F	IRA1K	0479/737556	clemeyodr@coditel.net
Conseiller	Gommaar BAECK	N	IRA1K	0488/764008	gumaar.baeck@bnpparibasfortis.com
Project Manager	Leo WITTENS	N	IRA2M	89357	leo.wittens@telenet.be
Project Manager	Christophe AUQUIER	F	1GA3A	86670	christophe.auquier@bnpparibasfortis.com
Chef du service - Dienstchef	Pascal DEVILLE	F	1PA3G	87886	pascal.deville@bnpparibasfortis.com
Adjunct/adjointe	Sofie MOERBEEK	N	1PA7A	53310	sofie.moerbeek@bnpparibasfortis.com
Marketing/communication	Danièle JACOBY	F	1DA4N	89045	daniele.jacoby@bnpparibasfortis.com
ADMINISTRATEURS - BEHEERDERS					
	Christophe AUQUIER	F	1GA3A	40668	christophe.auquier@bnpparibasfortis.com
	Bernard DISPAUX	F	1BF1B	87950	bernard.dispau@skynet.be
	Gommaar BAECK	N	IRA1K	0488/764008	gumaar.baeck@bnpparibasfortis.com
	Leo WITTENS	N	IRA2M	89357	leo.wittens@telenet.be
SECTIONS - AFDELINGEN					
PC User's Club	Philippe GERARD	F			cerclinfo@gmail.com
Photo-Tourisme	Michel VAN CRIEKINGEN	F	1NA0A	81968	michel.vancrieking@bnpparibasfortis.com
Foto-Toerisme	Stanly SIMON	F	1CA2C	85648	stanly.simon@bnpparibasfortis.com
Discophilie - Discografie	Bernard DISPAUX	F	1BF1B	87950	bernard.dispau@skynet.be
	Egide VERLINDEN	N	IRA1K	016/260903	ever_linden@yahoo.fr
Peinture - Schilderkunst	Dona DE SMAELE	F	1CA4A	81750	dona.desmaele@bnpparibasfortis.com
	Luc MEULEMANS	F	1SA3A	56370	luc.meulemans@bnpparibasfortis.com
	Isabelle TONNELIER	F	1CA1K	51432	isabelle.tonnellier@bnpparibasfortis.com
Musique - Muziek	Leo WITTENS	N	IRA2M	89357	leo.wittens@telenet.be
	Willy CLABOS	N	IRA2M		
	Daniel GERARD	F	IRA2M		
Midi-Shows - Middagshows	Camille RENSON	F	IRA1K	0496/508935	camillerenson@hotmail.com
	Clément VERDOY	F	IRA1K	0479/737556	clemeyodr@coditel.net
Collections - Verzamelingen	Léon PONCE	F	IRA1K	87313	leon.ponce@orange.fr
	Pascal MESSEMAEKERS	F	1MT1C	58807	pascal.messemaekers@bnpparibasfortis.com
Vidéotheek - Videotheek	Wilfried COOLS	N	1NA4M	87405	cools.wilfried@bnpparibasfortis.com
	Didier PEETERS	F	1CA2A	88680	didier.peeters@bnpparibasfortis.com
La Fenêtre Ouverte	Camille RENSON	F	IRA1K	0496/508935	camillerenson@hotmail.com
Op de Uitkijk	Hilde SILVERANS	N	IRA1K	015/415496	hilde.silverans@telenet.be
	Piet VERVAET	N	IRA1K	09/3485341	pietvervaet@telenet.be
Genealogy	Antoine TAS	N	IRA1K	85875	antoineTAS@skynet.be
	Clément VERDOY	F	IRA1K	0479/737556	clemeyodr@coditel.net
Bibliothèque - Bibliotheek	Christophe AUQUIER	F	1GA3A	86670	christophe.auquier@bnpparibasfortis.com
	Daniel VAN DEN ABEELE	N	IRA1K	87435	cae-admin@cae-kkk.be
BD - Strips	Christophe AUQUIER	F	1GA3A	86670	christophe.auquier@bnpparibasfortis.com
	Christoph NUYTEN	N	1GA3L	81878	christoph.nuyten@bnpparibasfortis.com
Multimedia	Tony VERLOINGNE	F	IRA1K	89881	tony.verloingne@skynet.be
Scrapbooking	Jeannine DECHIEF	F	1CA2H	83832	jeanine.dechief@bnpparibasfortis.com
COMMISSAIRES - COMMISSARISEN					
Commissaire F	Antoine TAS	N	IRA1K	85875	antoineTAS@skynet.be
Commissaris N	Etienne BULTYNCK	N	IRA1K	85875	etienne.bultynck@bnpparibasfortis.com

KRING VOOR KUNST EN KENNIS VAN DE ASLK
CERCLE D'ART ET D'ETUDE DE LA CGER

DE TEKENEN VAN DE DIERENRIEM
LES SIGNES DU ZODIAQUE

OP DE UITKIJK

SEMESTRIEEL TIJDSCHRIFT VAN DE KRING VOOR KUNST EN KENNIS VAN DE ASLK

SPECIALAAL NUMMER - WEDSTRIJD "SCHRIJF EENS EEN SKETCH"

La Fenêtre ouverte

Organe semestriel du Cercle d'Art et d'Etude - N° 115 - Décembre 1995

Op de uitkijk

118

Op de uitkijk

119

La Fenêtre Ouverte

Organe Bisannuel du Cercle d'Art et d'Etude - Décembre 1997 - N° 119

La Fenêtre Ouverte

THE GARDEN OF FALL

OP DE UITKIJK
Nr. 120 *** December 1999

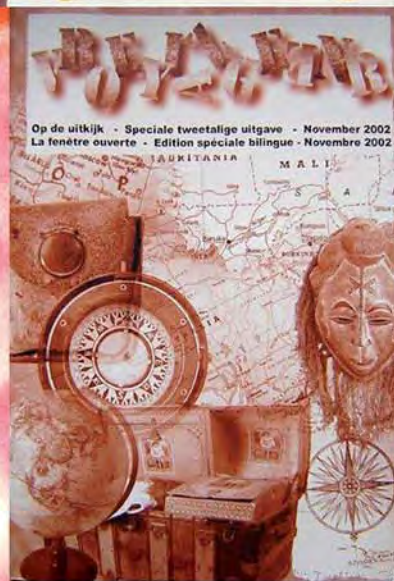

La Fenêtre Ouverte
Millenium

LA FENÊTRE OUVERTE • PERIODEIQUES DU CERCLE D'ART ET D'ETUDE DE LA CGER • N° 122

OP DE UITKIJK
N° 121 • September 2000 • Wedstrijdswinnaar

Op de uitkijk - Speciale tweetalige uitgave - November 2002
La Fenêtre ouverte - Edition spéciale bilingue - Novembre 2002

OP DE UITKIJK
MASZINE
LA FENÊTRE OUVERTE

2003 - 2004

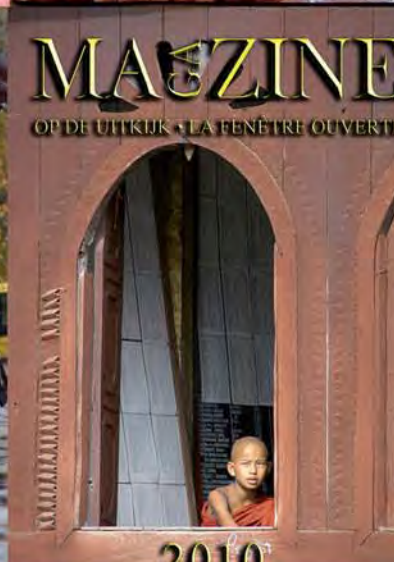
MASZINE
OP DE UITKIJK • LA FENÊTRE OUVERTE

2006

MASZINE
OP DE UITKIJK • LA FENÊTRE OUVERTE

2009

MASZINE
OP DE UITKIJK • LA FENÊTRE OUVERTE

2010

MASZINE
OP DE UITKIJK • LA FENÊTRE OUVERTE

2011